

"Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC

Maliyyə hesabatları

*31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə
müstəqil auditorun hesabatı ilə birlikdə*

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

**Shape the future
with confidence**

MÜNDƏRİCAT

Müstəqil auditorun hesabatı

Maliyyə hesabatları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	1
Mənfəət və ya zərər və digər ümumi gəlir haqqında hesabat	2
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	3
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	4

Maliyyə hesabatlarına dair qeydlər

1. Əsas fəaliyyətlər	5
2. Hesabatların tərtibatının əsası	5
3. Əhəmiyyətli mühasibat uçotu prinsipləri	5
4. Mühüm uçot mühakimələri və qiymətləndirmələri	14
5. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	15
6. Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	15
7. İnvestisiya qiymətli kağızları	16
8. Müştərilərə verilmiş kreditlər	16
9. Əmlak və avadanlıqlar	27
10. Qeyri-maddi aktivlər	28
11. İstifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəlikləri	28
12. Mənfəət vergisi	29
13. Digər aktivlər və öhdəliklər	30
14. Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	31
15. Müştərilər qarşısında öhdəliklər	31
16. Kapital	32
17. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	32
18. Kredit zərəri xərci və digər dəyərsizləşmə	34
19. Faiz gəliri və xərci	34
20. Xalis haqq və komissiya gəlirləri	35
21. Əməliyyat xərcləri	35
22. Risklərin idarə edilməsi	36
23. Ədalətli dəyərin ölçülməsi	48
24. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin təhlili	51
25. Aidiyyəti olan tərəflərlə bağlı açıqlamalar	52
26. Kapital adekvatlığı	53
27. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr	53

**Shape the future
with confidence**

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
Port Baku Towers Business Centre
South Tower, 9th floor,
153, Neftchilar Ave.
Baku, AZ1010, Azerbaijan
Tel: +994 (12) 490 70 20
Fax: +994 (12) 490 70 17
ey.com/az

Ernst & Yanq Holdings (SiAyEs) Bi.Vi.
Port Baku Towers Biznes Mərkəzi
Cənub Qülləsi, 9-cu mərtəbə
Neftçilər prospekti, 153
Bakı, AZ1010, Azərbaycan
Tel: +994 (12) 490 70 20
Faks: +994 (12) 490 70 17

Müstəqil auditorun hesabatı

“Yapı Kredi Bank Azərbaycan” QSC-nin səhmdarlarına və Müşahidə Şurasına

Rəy

Biz “Yapı Kredi Bank Azərbaycan” QSC-nin (“Bank”) 31 dekabr 2025-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər və digər ümumi gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə əhəmiyyətli mühasibat uçotu prinsiplərinə dair məlumatlar da daxil olmaqla maliyyə hesabatlarına dair qeydlərin auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini MHBS mühasibat uçotu standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (“BAS”) uyğun olaraq apardıq. Bizim həmin standartlar üzrə öhdəliklərimiz hesabatımızın “*Maliyyə hesabatlarının auditini üzrə auditorun məsuliyyəti*” bölməsində təsvir olunur. Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının ictimai əhəmiyyətli qurumların maliyyə hesabatlarının auditlərinə tətbiq edilə bilən “Peşəkar mühasiblərin etika məəcəlləsi”-nə (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə) (“MBESŞ Məcəlləsi”) uyğun olaraq biz Bankdan müstəqillik. Biz MBESŞ Məcəlləsinə uyğun olaraq etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Maliyyə hesabatları üzrə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS mühasibat uçotu standartlarına uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli təhriflərdən azad olan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin lazım bildiyi daxili nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərliyin Bankı ləğv etmək və ya əməliyyatları dayandırmaq niyyəti olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativ olmadığı hallar istisna olmaqla, rəhbərlik Bankın daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətlə bağlı məsələlərin (belə məsələlər varsa) açıqlanmasına və mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit komitəsi Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

**Shape the future
with confidence**

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədımız ümumiyyətlə maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmamasına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi daxil edən auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik əminliyin yüksək dərəcəsini ifadə edir, lakin BAS-yə uyğun olaraq aparılmış audit nəticəsində mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin üzə çıxarılmasına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əmələ gələ bilər və fərdi və ya ümumi halda götürülməklə hazırkı maliyyə hesabatlarının əsasında istifadəçilərin qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmələrini ehtimal etməyə əsas olacağı halda əhəmiyyətli hesab olunur.

BAS-yə uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi olaraq biz audit zamanı peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- ▶ Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını layihələşdirir və həyata keçirir, eləcə də rəyimiz üçün əsas yaratmaq məqsədilə kifayət və münasib olan audit sübutunu əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində yaranmış təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhvlər nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir, çünki saxtakarlığa gizli sözləşmə, aldatma, bilərəkdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.
- ▶ Müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilməsi və hazırlanması məqsədilə audite aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Bankın daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmürük.
- ▶ Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyini, uçot təxminlərinin və əlaqəli açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.
- ▶ Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının tətbiqinin münasibliyi və əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanaraq Bankın daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi ilə bağlı əhəmiyyətli şübhə doğuran hadisə və ya şəraitlərlə əlaqədar mühüm qeyri-müəyyənliyin olub - olmaması haqqında nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gələcəyimiz halda, biz auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli açıqlamalara diqqəti yönəltməliyik və ya, əgər bu cür açıqlamalar qeyri-münasib olarsa, rəyimizə düzəliş etməliyik. Bizim nəticələr audit hesabatımızın tarixinədək əldə etdiyimiz audit sübutlarına əsaslanır. Lakin gələcək hadisə və ya şəraitlər Bankın daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməməsinə gətirib çıxara bilər.
- ▶ Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, strukturu və məzmununu, eləcə də maliyyə hesabatlarının müvafiq əməliyyat və hadisələri düzgün təqdim edib-etmədiyini qiymətləndiririk.

Biz, digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşdırılmış əhatə dairəsi, vaxtı və mühüm audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarətdə müəyyən edilən hər hansı mühüm çatışmazlıqları Audit Komitəsinin nəzərinə çatdırmalıyıq.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

Bakı, Azərbaycan
6 aprel 2026-cı il

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2025-ci il tarixinə

<i>min Azərbaycan Manatı ilə</i>	Qeydlər	2025	2024
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	5	225,366	287,169
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6	34,228	43,893
Investisiya qiymətli kağızları	7	57,608	77,724
Müştərilərə verilmiş kreditlər	8	447,115	299,771
İstifadə hüququ olan aktivlər	11	12,127	14,029
Əmlak və avadanlıqlar	9	8,256	6,027
Qeyri-maddi aktivlər	10	15,943	9,658
Digər aktivlər	13	7,804	11,086
Cəmi aktivlər		808,447	749,357
Öhdəliklər			
Banklar və dövlət fondlarına ödəniləcək məbləğlər	14	101,331	41,964
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	15	555,776	563,584
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri	12	24	325
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	12	737	500
İcarə öhdəlikləri	11	13,030	14,495
Digər öhdəliklər	13	9,118	11,328
Cəmi öhdəliklər		680,016	632,196
Kapital			
Səhm kapitalı	16	55,381	55,381
Bölüşdürülməmiş mənfəət		72,012	61,272
Digər ehtiyatlar		180	180
Realizasiya edilməmiş gəlir/zərər ehtiyatı		858	328
Cəmi kapital		128,431	117,161
Cəmi öhdəliklər və kapital		808,447	749,357

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

 Mete Samil Öztürk

İdarə Heyətinin Sədri/
Baş İcraçı Direktor

 Serkan Günal

İdarə Heyətinin üzvü /
Baş Maliyyə İnzibatçısı

 Ramin Səftərov

Maliyyə hesabatları və İş təkmilləşdirməsi
departamentinin müdiri

 Elşən Babayev

Baş mühasib

6 aprel 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR ÜMUMİ GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə

<i>min Azərbaycan Manatı ilə</i>	Qeydlər	2025	2024
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri	19	53,738	44,831
Faiz xərci	19	(14,406)	(7,797)
Xalis faiz gəliri		39,332	37,034
Kredit (zərəri)/ maliyyə aktivləri üzrə gəlir, xalis	18	(2,963)	1,087
		36,369	38,121
Kredit zərəri üzrə ehtiyatdan sonra xalis faiz gəliri			
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	20	16,985	16,557
Xalis haqq və komissiya xərcləri	20	(12,365)	(12,337)
Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası üzrə zərər çıxılmaqla gəlirlər		(61)	(37)
Maliyyə ətlərinin ilkin tanınması üzrə xalis zərərlər		(77)	(32)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər:		6,594	7,061
Digər əməliyyat gəliri		113	261
Əməliyyat xərcləri	21	(33,994)	(31,932)
Digər dəyersizləşmə və ehtiyatların bərpası, xalis		111	25
		(22,694)	(20,434)
Mənfəət vergisi xərcindən əvvəlki mənfəət		13,675	17,687
Mənfəət vergisi xərci	12	(2,935)	(3,529)
İl üzrə xalis mənfəət		10,740	14,158
İl üzrə digər ümumi gəlir:			
<i>Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərəre yenidən təsnifləşdirilməli digər ümumi gəlir</i>			
Digər ümumi gəlir üzrə ədalətli dəyərlə investisiya qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərində xalis dəyişiklik		735	410
Digər ümumi gəlir üzrə ədalətli dəyərlə borc qiymətli kağızlarının xaric edilməsi üzrə ümumi gəlirin mənfəət və ya zərəre yenidən qiymətləndirilməsi		(73)	-
Digər ümumi gəlir üzrə ədalətli dəyərlə investisiya qiymətli kağızları üzrə xalis realizasiya edilməmiş gəlirlər		662	410
<i>Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərəre yenidən təsnifləşdirilməli olan digər ümumi gəlirin komponentlərinə aid mənfəət vergisi</i>	12	(132)	(82)
İl üzrə digər xalis ümumi gəlir, vergilər çıxılmaqla		530	328
İl üzrə cəmi ümumi gəlir		11,270	14,486

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə

<i>min Azərbaycan Manatı ilə</i>	Səhm kapitalı	Realizasiya edilməmiş gəlir/zərər ehtiyatı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Digər ehtiyatlar	Cəmi kapital
1 yanvar 2024-cü il	55,381	-	47,114	180	102,675
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	14,158	-	14,158
İl üzrə digər ümumi gəlir	-	328	-	-	328
İl üzrə cəmi ümumi gəlir	-	328	14,158	-	14,486
31 dekabr 2024-cü il	55,381	328	61,272	180	117,161
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	10,740	-	10,740
İl üzrə digər ümumi gəlir	-	530	-	-	530
İl üzrə cəmi ümumi gəlir	-	530	10,740	-	11,270
31 dekabr 2025-ci il	55,381	858	72,012	180	128,431

5-53 səhifələrində əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə

<i>min Azərbaycan Manatı ilə</i>	Qeydlər	2025	2024
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəketi			
Alınmış faiz		49,895	43,675
Ödənilmiş faiz		(10,631)	(8,462)
Alınmış haqq və komissiyalar		16,332	16,516
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(12,365)	(12,337)
Xarici valyuta ilə ticarətdən gəlirlər		6,191	7,109
Digər alınmış gəlir		113	274
İşçilərlə bağlı ödənilmiş xərclər		(18,840)	(14,810)
Digər ödənilmiş əməliyyat xərcləri		(10,162)	(10,235)
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi			
		20,533	21,730
<i>Əməliyyat aktivlərində xalis artım/(azalma):</i>			
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər		10,381	4,295
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(146,536)	(24,958)
Digər aktivlər		3,279	(1,178)
<i>Əməliyyat öhdəliklərində xalis artım / (azalma)</i>			
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər		59,116	11,055
Müştərilər qarşısında öhdəliklər		(10,677)	191,534
Digər öhdəliklər		(892)	(888)
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə (istifadə edilmiş) / əldə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəketi			
		(64,796)	201,590
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(3,131)	(6,328)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə (istifadə edilmiş) / əldə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəketi			
		(67,927)	195,262
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi			
İnvestisiya qiymətli kağızlarının alınması		(8,491)	(50,822)
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satışından və geri alınmasından daxilolmalar		28,490	48,617
Əmlak və avadanlıqların alınması	9	(2,962)	(2,994)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	10	(9,508)	(4,726)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə əldə edilmiş /(istifadə edilmiş) xalis pul vəsaitlərinin hərəketi			
		7,529	(9,925)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi			
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borcun ödənilməsi	11	(1,808)	(1,750)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə (istifadə edilmiş)/əldə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəketi			
		(1,808)	(1,750)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə valyuta məzənnələrinin dəyişməsinin təsiri			
		403	48
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis (azalma)/ artım			
		(61,803)	183,635
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, ilin əvvəlinə			
		287,169	103,534
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, ilin sonuna			
	5	225,366	287,169

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR**31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə****1. ƏSAS FƏALİYYƏTLƏR**

Bank Azərbaycan Respublikasında təsis olunub və fəaliyyət göstərir. Yapı Kredi Bank Azərbaycan səhmləri ilə məhdudlaşan qapalı səhmdar cəmiyyətdir və Azərbaycan Respublikasının normativ-hüquqi aktlarına uyğun olaraq qurulmuşdur.

Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında kommertiya və pərakəndə bank əməliyyatlarının həyata keçirilməsidir. Bank, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən verilmiş 11 yanvar 2000-ci il tarixli 243 qeydiyyat nömrəli tam bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

Bank, Azərbaycan Respublikasının 29 dekabr 2006-cı il tarixli “Əmanətlərin sığortalanması haqqında” Qanununda nəzərdə tutulmuş əmanətlərin sığortalanması üzrə dövlət proqramında iştirak edir. Milli valyutada 100 AZN-dək yerləşdirilən illik faiz dərəcəsi 12%-dək olan (2024-cü il: 12%), habelə xarici valyutada 100 AZN ekvivalentində yerləşdirilən illik faiz dərəcəsi 2.5%-dək (2024-cü il: 2.5%) olan əmanətlər üç il müddətində Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən tam sığortalanır.

Bankın hüquqi və faktiki ünvanı aşağıdakı kimidir: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ1078, Cəlil Məmmədquluzadə küçəsi, 73G.

Bankın Azərbaycan Respublikasında 8 filialı (2024-cü il: 8 filial) və 1 müştəri xidmətləri şöbəsi (2024-cü il: 1 şöbə) fəaliyyət göstərir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın 260 (31 dekabr 2024-cü il: 249) nəfər işçisi olmuşdur.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə Bankın səhmdar strukturunda səhmdarların payları aşağıdakı kimi olmuşdur:

Səhmdarlar	2025, %	2024, %
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	99.8	99.8
YK Yatırım Menkul Degerler A.Ş.	0.1	0.1
YK Lease A.Ş.	0.1	0.1
Cəmi	100.0	100.0

Türkiyədə təsis edilmiş “Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.” (“YKB”) Bankın birbaşa ana müəssisəsidir. YKB-nin səhmləri 1987-ci ildən etibarən İstanbul Fond Birjasında (“İFB”) ticarət edilir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə YKB-nin səhmlərinin 32.03%-i (2024-cü il: 32.03%) birjalarda açıq şəkildə ticarət edilir.

Qalan 67.97% səhmin 40.95%-i “Koç Qrup”a daxil olan “Koç Finansal Hizmetler A.Ş.”-yə (“KFS”), 27.02%-i isə “Koç Holding A.Ş.”-yə məxsusdur.

31 dekabr 2025-ci və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə fərdi səhmdarlardan heç biri Banka yekun nəzarət etməmişdir.

2. HESABATLARIN TƏRTİBATININ ƏSASI**Ümumi məsələlər**

Hazırkı maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) əsasında hazırlanmışdır. Bank maliyyə hesabatlarını fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında hazırlamışdır.

Azərbaycan manatı “Yapı Kredi Bank Azərbaycan”ın əməliyyat və təqdimat valyutasıdır, çünki əməliyyatların əksəriyyəti Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir, ölçülür və ya maliyyələşdirilir. Digər valyutalarla aparılmış əməliyyatlar xarici valyuta ilə əməliyyatlar kimi uçota alınır. Bank qeydlərin aparılmasını və maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını Azərbaycan manatı ilə və MHBS-yə uyğun olaraq həyata keçirir. Hazırkı maliyyə hesabatları, xüsusi olaraq qeyd edilmiş hallar istisna olmaqla, min Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilir. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərində açıqlanmış ədalətli dəyərlə ölçülmüş DÜĞƏD ilə investisiya qiymətli kağızları və törəmə maliyyə alətləri istisna olmaqla, maliyyə hesabatları ilkin maya dəyəri əsasında hazırlanmışdır.

3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ**Yeni və düzəliş edilmiş standartlar və şərhlər**

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında qəbul edilmiş uçot prinsipləri, 1 yanvar 2025-ci il tarixindən qüvvəyə minən yeni standartlar və düzəlişlərin qəbulu istisna olmaqla, Bankın 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinə uyğundur.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)*****Yeni və düzəliş edilmiş standartlar və şərtlər***

Bank buraxılmış, lakin qüvvəyə minməmiş hər hansı standart, şərh və ya düzəlişi erkən qəbul etməmişdir.

Aşağıdakı düzəliş 1 yanvar 2025-ci il tarixində başlayan və ya bu tarixdən sonrakı illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir:

21 sayılı MUBS-yə düzəlişlər: Mübadilə qabiliyyətinin olmaması

21 sayılı MUBS-yə düzəlişlər: Mübadilə qabiliyyətinin olmaması müəssisənin valyutanın mübadilə qabiliyyətini necə qiymətləndirməli olduğunu və mübadilə mümkün olmadıqda spot məzənnəni hansı qaydada müəyyən etməli olduğunu müəyyən edir. Düzəlişlər həmçinin maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə valyutanın digər valyutaya mübadilə edilə bilməməsinin müəssisənin maliyyə nəticələrinə, maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsirini başa düşməyə imkan verən məlumatların açıqlanmasını tələb edir.

Düzəliş Bankın 31 dekabr 2025-ci il tarixinə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməmişdir.

Qəbul edilmiş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş standartlar

Bankın maliyyə hesabatları buraxıldığı tarixə qədər buraxılmış, lakin qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş standartlar və şərtlər aşağıda göstərilir.

Maliyyə alətlərinin təsnifatı və ölçülməsinə düzəlişlər – 9 sayılı MHBS və 7 sayılı MHBS-yə düzəlişlər

30 may 2024-cü il tarixində BMUSS *Maliyyə alətlərinin təsnifatı və ölçülməsinə düzəlişlər* - 9 sayılı MHBS-yə və 7 sayılı MHBS-yə düzəlişlər (Düzəlişlər) dərc etmişdir. Düzəlişlərə aşağıdakılar daxildir.

- Maliyyə öhdəliyinin tanınmasının “hesablaşma tarixi”ndə dayandırılmasına dair qeyd və hesablaşma tarixindən əvvəl elektron ödəniş sistemindən istifadə etməklə ödənilən maliyyə öhdəliklərinin tanınmasını dayandırmaq üçün uçot siyasəti seçiminin (xüsusi şərtlər yerinə yetirilərsə) təqdim edilməsi;
- Ətraf mühit, sosial məsuliyyət və korporativ idarəetmə (ƏMSİ) və oxşar xüsusiyyətlərə malik maliyyə aktivləri üçün müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətinin necə qiymətləndirilməli olduğuna dair əlavə təlimat;
- “Qeyri-çevrilmə xüsusiyyətləri”nin nədən ibarət olduğuna və müqavilə üzrə əlaqələnməmiş alətlərin xüsusiyyətlərinə dair izahlar;
- Şərti xüsusiyyətləri olan maliyyə alətləri üçün açıqlamaların və DÜGƏD ilə təsnif edilən kapital alətləri üçün əlavə açıqlama tələblərinin təqdim edilməsi.

Düzəlişlər 1 yanvar 2026-cı il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Yalnız maliyyə aktivlərinin təsnifatı və əlaqəli açıqlamalar üzrə düzəlişləri erkən qəbul etmək seçimi təqdim edilməklə, erkən tətbiqə icazə verilir. Hal-hazırda Bank düzəlişləri erkən qəbul etmək niyyətində deyil.

Düzəlişlərin cari təcrübədə əhəmiyyətli dəyişikliyə səbəb olub-olmayacağını və hesablaşma tarixindən əvvəl maliyyə öhdəliklərinin tanınmasını dayandırmaq üçün uçot siyasəti seçiminin tətbiqi şərtlərinə cavab verib-vermədiyini qiymətləndirmək məqsədilə Bank hal-hazırda elektron ödəniş sistemi vasitəsilə ödənilən maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması ilə bağlı düzəlişlərlə əlaqədar olaraq fəaliyyət göstərdiyi müxtəlif yurisdiksiyalarda istifadə edilən bütün əhəmiyyətli elektron ödəniş sistemlərinin qiymətləndirilməsini aparır. Bundan əlavə, Bank pul vəsaitlərinin hərəkətinə olan hüquq ləğv edildikdə müvafiq maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılmasını və hesablaşma tarixində müvafiq maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılmasını təmin etmək üçün bütün digər ödəniş sistemlərini (məsələn çeklər, kredit kartları, debet kartları) nəzərdən keçirir.

İlkin qiymətləndirməyə əsasən, bu sahələrdəki düzəlişlərin Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməsi gözlənilmir, lakin qiymətləndirmə hələ davam edir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)*****Qəbul edilmiş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş standartlar (davamı)****18 sayılı MHBS – Maliyyə hesabatlarının təqdimatı və açıqlanması*

2024-cü ilin aprel ayında BMUSS 1 sayılı Maliyyə hesabatlarının təqdimatı adlı MUBS-ni əvəz edən 18 sayılı Maliyyə hesabatlarında təqdimat və açıqlamalar adlı 18 sayılı MHBS-ni buraxmışdır. 18 sayılı MHBS mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda məlumatların, o cümlədən xüsusi cəmlərin və aralıq cəmlərin təqdim edilməsi ilə bağlı yeni tələblər müəyyən edir. Bundan əlavə, müəssisələr mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda bütün gəlir və xərcləri əməliyyat, investisiya, maliyyələşdirmə, mənfəət vergisi və dayandırılmış əməliyyatlar kimi 5 kateqoriya (bunlardan 3-ü yenidir) üzrə təsnif etməlidir.

18 sayılı MHBS – Maliyyə hesabatlarının təqdimatı və açıqlanması

Bundan əlavə, standart yeni müəyyən edilmiş və gəlir və xərclərin aralıq cəmləri olan rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilən fəaliyyət göstəricilərinin açıqlanmasını tələb edir və əsas maliyyə hesabatları və qeydlərin müəyyən olunmuş “rolları” əsasında maliyyə məlumatlarının toplanması və bölünməsi üçün yeni tələblər müəyyən edir.

Dolaylı metod üzrə əməliyyatlardan pul vəsaitlərinin hərəkətini müəyyən etmək üçün başlanğıc nöqtənin “mənfəət və ya zərər”dən “əməliyyat mənfəəti və ya zərəri”nə dəyişdirilməsini və dividendlərdən və faizdən pul vəsaitlərinin hərəkətini təsnifatı üzrə opsiya lığının aradan qaldırılmasını əhatə edən 7 sayılı Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat adlı MUBS-yə məhdud düzəlişlər edilmişdir. Bundan əlavə, bir sıra digər standartlara əlaqədar düzəlişlər edilir.

18 sayılı MHBS və digər standartlara düzəlişlər 1 yanvar 2027-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir, lakin daha erkən tətbiq icazə verilir və bu fakt açıqlanmalıdır. 18 sayılı MHBS retrospektiv tətbiq ediləcək. Hal-hazırda Bank düzəlişlərin maliyyə hesabatlarına və müvafiq qeydlərə bütün təsirləri müəyyən etməkdədir.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Bank MZƏD və DÜGƏD ilə maliyyə alətlərini və bina kimi qeyri-maddi aktivləri hər balans hesabatı tarixində ədalətli dəyərlə ölçür.

Bank mövcud şəraitdə münasib olan və ədalətli dəyəri ölçmək üçün kifayət qədər məlumatları olan, müvafiq bazar məlumatlarını maksimal istifadə edən və müşahidə edilməyən məlumatların istifadəsini minimuma endirən qiymətləndirmə üsullarını istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında dövrü şəkildə tanınan aktivlər və öhdəliklər üçün Bank hər hesabat dövrünün sonunda kateqoriyalara bölməni yenidən qiymətləndirərək iyerarxiyanın daxilində Səviyyələr arasında köçürmələrin baş verib-vermədiyini müəyyən edir (ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında).

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri***İlkin ölçmə***

Maliyyə alətlərinin təsnifatı ilkin tanınmada onların müqavilə şərtlərindən və alətləri idarə etmək üçün biznes modelindən asılıdır. Maliyyə alətləri ilk öncə ədalətli dəyərlə ölçülür və MZƏD ilə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna olmaqla, əməliyyat xərcləri həmin məbləğə əlavə edilir və ya bu məbləğdən çıxılır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ölçmə kateqoriyaları

Bank bütün maliyyə aktivlərini aktivlərin idarə edilməsi üçün biznes modeli və aktivlərin aşağıdakılardan biri ilə ölçülmüş müqavilə şərtləri əsasında təsnifləyir:

- Amortizasiya edilmiş dəyər;
- DÜGƏD;
- MZƏD.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMIYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)****Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri (davamı)***İlkin ölçmə (davamı)*

Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər, müştərilərə verilmiş kreditlər, amortizasiya hesablanmış dəyərlə investisiya qiymətli kağızları

Bank kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğləri, müştərilərə verilmiş kreditləri, investisiya borc qiymətli kağızlarını və digər maliyyə investisiyalarını yalnız aşağıdakı hər iki şərt yerinə yetiriləndə amortizasiya hesablanmış dəyərlə ölçür:

- Maliyyə aktivini biznes modeli çərçivəsində müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq məqsədilə saxlanılır;
- Maliyyə aktivini üzrə müqavilə şərtləri müəyyən olunmuş tarixlərdə qalan əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

Bu şərtlər təfərrüatı ilə aşağıda açıqlanır.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi

Biznes məqsədinə çatmaq üçün Bank, biznes modelini maliyyə aktivləri qrupunun idarə edilməsini daha yaxşı əks etdirən səviyyədə müəyyən edir.

Bankın biznes modeli hər bir alət üzrə deyil, ümumi portfeller səviyyəsində qiymətləndirilir və aşağıdakılar da daxil olmaqla müşahidə olunan amillərə əsaslanır:

- Biznes modelin və həmin biznes model çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin səmərəliliyi hansı yolla qiymətləndirilir və bu məlumatlar Bankın baş rəhbər işçilərinə necə çatdırılır;
- Biznes modelin (və həmin biznes model çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) səmərəliliyinə təsir edən risklər, xüsusilə də bu risklərin idarə olunması üsulları;
- Biznesi idarə edən rəhbərlər necə mükafatlandırılır (məsələn, mükafatın idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərinə, yoxsa müqavilə üzrə alınmış pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanması);
- Satışların gözlənilən tezliyi, dəyəri və vaxtı da Bankın qiymətləndirməsi üçün vacib amillərdir.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi “ən pis” və ya “stress” kimi ssenariləri nəzərə alınmadan əgəlabatan şəkildə baş verməsi gözlənilən ssenarilərə əsaslanır. İlkin tanınmadan sonra pul vəsaitlərinin hərəkəti Bankın ilkin gözləntilərindən fərqli şəkildə həyata keçirilirsə Bank həmin biznes modelində saxlanılan qalan maliyyə aktivlərinin təsnifatını dəyişmir, lakin gələcəkdə yeni yaranan və ya yeni alınan maliyyə aktivlərini qiymətləndirərkən belə məlumatları nəzərə alır.

YƏMFÖ testi

Təsnifləşdirmə prosesinin ikinci addımı olaraq Bank maliyyə aktivinin YƏMFÖ testinə uyğun olub-olmadığını müəyyən etmək üçün müqavilə şərtlərini qiymətləndirir.

Bu testin məqsədləri üçün “Əsas məbləğ” maliyyə aktivinin ilkin tanınma tarixindəki ədalətli dəyəridir və maliyyə aktivinin istifadə müddəti üzrə (məsələn, əsas məbləğ qaytarılanda və ya əlavə/əndirim amortizasiya ediləndə) dəyişə bilər.

Kredit müqaviləsi daxilində faizin ən əhəmiyyətli elementləri adətən pulun zaman dəyərinə görə kompensasiya və kredit riskidir. YƏMFÖ qiymətləndirməsini həyata keçirmək üçün Bank mühakimələr yürüdür və maliyyə aktivinin ifadə edildiyi valyuta və faiz dərəcəsinin müəyyən edildiyi müddət kimi müvafiq amilləri nəzərə alır.

Əksinə, əsas kredit müqaviləsi ilə əlaqəsi olmayan müqavilə pul vəsaitlərinin hərəkətində minimal səviyyədə daha iri olan risklərə və ya dəyişkənliyə səbəb olan müqavilə şərtləri yalnız qalan əsas məbləğin və faizin ödənişi olan müqavilə pul vəsaitlərinin hərəkətini yaratmır. Belə hallarda maliyyə aktivini MZƏD ilə ölçülməlidir.

DÜGƏD ilə borc alətləri

Aşağıdakı şərtlərin hər ikisi yerinə yetirilərsə, Bank borc alətlərini DÜGƏD ilə ölçür:

- Alət biznes modeli çərçivəsində həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq, həm də maliyyə aktivini satmaq məqsədilə saxlanılır;
- Maliyyə aktivini üzrə müqavilə şərtləri YƏMFÖ testinə uyğundur.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)****Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri (davamı)***İlkin ölçmə (davamı)**DÜĞƏD ilə borc alətləri (davamı)*

DÜĞƏD ilə borc alətləri sonradan ədalətli dəyərlə ölçülür, ədalətli dəyərdə dəyişikliklərə görə yaranan gəlirlər və zərərlər isə DÜĞ-də tanınır. Faiz gəlirləri və məzənnə fərqindən gəlirlər və zərərlər mənfəət və ya zərərdə amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülmüş maliyyə aktivləri ilə eyni qaydada tanınır. Tanınması dayandırılanda əvvəllər DÜĞ-də tanınmış ümumi gəlir və ya zərərlər DÜĞ-dən mənfəət və ya zərəyə yenidən təsnif edilir.

DÜĞƏD ilə borc alətləri üzrə gözlənilən kredit zərərləri

DÜĞƏD ilə ölçülmüş borc alətləri üzrə GKZ maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda həmin maliyyə aktivlərinin balans dəyərini azaltmır, bunlar ədalətli dəyərdə qalır. Əksinə, aktivlər amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülsəydi yarana biləcək ehtiyata bərabər məbləğ DÜĞ-də yığılmış dəyərsizləşmə məbləği kimi mənfəət və ya zərəyə müvafiq xərc aid edilir. DÜĞ-də tanınmış yığılmış zərər aktivin tanınması dayandırılanda mənfəət və zərəyə yenidən təsnif edilir.

DÜĞƏD ilə kapital alətləri

İlkin tanınmada Bank bəzi hallarda 32 sayılı “Maliyyə alətləri: Təqdimat” adlı MUBS əsasında kapital tərifinə uyğun olan bəzi kapital investisiyalarını ticarət üçün saxlanılan alətlər kimi deyil, DÜĞƏD ilə kapital alətləri kimi təsnif etmək üçün yekun seçim edir. Belə təsnifat alətlər üzrə fərdi şəkildə müəyyən edilir.

Bu kapital alətləri üzrə gəlir və zərərlər heç zaman mənfəət və ya zərəyə yenidən təsnifləşdirilmir. Ödəmə hüququ müəyyən ediləndə, dividendlər mənfəət və ya zərərdə digər gəlir kimi tanınır, lakin Bank alətin dəyərinin bir hissəsinin qaytarılması olan belə daxilolmalardan faydalanırsa, bu halda belə gəlirlər DÜĞ-də tanınır. DÜĞƏD ilə kapital alətləri üzrə dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi aparılmır. Bu alətlər silinəndə, yığılmış yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və istifadə edilməmiş kredit üzrə öhdəliklər

Bank maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və kredit öhdəliklərini təqdim edir.

Maliyyə zəmanətləri ilkin olaraq maliyyə hesabatlarında alınmış mükafata bərabər olan ədalətli dəyərlə tanınır. İlkin tanınmadan sonra Bankın hər bir zəmanət üzrə öhdəliyi mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınmış məcmu amortizasiya çıxılmaqla ilkin olaraq tanınmış və GKZ ehtiyatı məbləğlərindən daha yuxarı olanı ilə ölçülür.

İstifadə edilməmiş kredit üzrə öhdəliklər və akkreditivlər kimi öhdəliklər öhdəliyin müddəti ərzində Bankın əvvəlcədən müəyyən edilmiş şərtlərlə müştəriyə kredit təqdim etməsini nəzərdə tutur. Maliyyə zəmanəti haqqında müqavilələrlə eyni qaydada bu müqavilələr GKZ tələblərinin əhatə dairəsinə daxildir.

Bank bəzən bazar faiz dərəcələrindən aşağıda dərəcə ilə kredit öhdəlikləri verir. Belə öhdəliklər ilkin olaraq ədalətli dəyərdə tanınır və sonradan daha yüksək GKZ ehtiyatı məbləği və ya müvafiq olduqda tanınmış gəlirin ümumi gəlir məbləğini çıxmaqla ilkin olaraq tanınmış məbləğlə tanınır.

İcra zəmanətləri

İcra zəmanətləri, müqavilə üzrə qarşı tərəfin öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi hallarda, müəyyən edilmiş məbləğdə kompensasiyanın ödənilməsini təmin edən müqavilələrdir. İcra zəmanətləri digər maliyyə alətləri ilə birlikdə qiymətləndirilir və buna görə də 9 sayılı MHBS-nin əhatə dairəsinə daxildir.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin yenidən təsnif edilməsi

Bank maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün biznes modelini dəyişdiyi müstəsna hallar istisna olmaqla, Bank maliyyə aktivlərini ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif etmir. Maliyyə öhdəlikləri heç zaman yenidən təsnif edilmir.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə kassada olan pul vəsaitləri, ARMB-də cari hesablar, 3 aydan az müddətə malik yüksək likvidli investisiya qiymətli kağızları və tələb əsasında və ya verildiyi tarixdən etibarən 3 ayadək müddət ərzində ödənilməli olan və müqavilə yüklüliyündən azad olan kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər daxildir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)****İcarələr**

Bank, qısamüddətli icarələr və azdəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanınma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Bank icarə ödənişlərini etmək üçün icarə öhdəliklərini və əsas aktivləri istifadə etmək hüququnu təqdim edən istifadə hüququ olan aktivləri tanıyır.

İstifadə hüququ olan aktivlər

Bank istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanma tarixində (yəni əsas aktiv istifadə üçün mövcud olduğu tarixdə) tanıyır. İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərlerini çıxarmaqla və icarə öhdəliklərinin hər hansı yenidən ölçülməsi üzrə düzəliş etməklə maya dəyəri ilə ölçülür. İstifadə hüququ olan aktivlərin maya dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği, çəkilən ilkin birbaşa xərclər və icarə üzrə alınmış hər hansı güzəştlər çıxıldıqdan sonra icarə müddətinin başlanğıc tarixində və ya ondan əvvəl edilmiş hər hansı icarə ödənişləri daxildir. İcarə müddətinin sonunda mülkiyyət hüququnun Banka keçəcəyi haqqında kifayət qədər əminlik olmadığı təqdirdə, tanınmış istifadə hüququ olan aktivlər ehtimal edilən istifadə müddəti və icarə müddətindən daha qısa olanı üzrə düz xətt üsulu ilə amortizasiya edilir. İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə hesablanır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanma tarixində, Bank icarə müddəti ərzində ediləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə icarə güzəştləri üzrə alınacaq məbləğlər çıxılmaqla sabit ödənişlər (o cümlədən mahiyyətə sabit ödənişlər), indeks və ya dərəcələrdən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri və zəmanətli qalıq dəyəri üzrə icarəçi tərəfindən ödənilməsi gözlənilən məbləğlər daxildir. İcarə ödənişlərinə həmçinin Bank tərəfindən gerçəkləşdirilməsi əsaslı şəkildə yəqin olduğu halda alış hüququnun gerçəkləşdirildiyi qiymət və icarə müddəti ərzində Bank icarəni ləğv etmə hüququnu gerçəkləşdirsə, icarənin ləğv edilməsi ilə bağlı cərimə ödənişləri daxildir. İndeks və ya dərəcələrdən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri ödənişin həyata keçirilməsi ilə nəticələnən hal və ya şəraitin baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, Bank icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan faiz dərəcəsinin dərhal müəyyən edilməsi mümkün olmadığı təqdirdə icarənin başlanma tarixinə olan əlavə faiz dərəcəsinə istifadə edir. Başlanma tarixindən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizin artımını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, modifikasiya, icarə müddətində dəyişiklik, mahiyyətə sabit icarə ödənişlərində dəyişiklik və ya müvafiq aktivin alınması üzrə qiymətləndirmədə dəyişiklik baş verdikdə icarə öhdəliklərinin balans dəyəri yenidən ölçülür.

Qısamüddətli icarələr və azdəyərli aktivlərin icarələri

Bank qısamüddətli icarənin tanınması üzrə istisnayı qısamüddətli icarələrinə (yəni başlanğıc tarixində icarə müddəti 12 ayadək olan və alış opsiyonunu daxil etməyən icarələrə) tətbiq edir. Bank həmçinin azdəyərli aktivlərin tanınması üzrə istisnayı azdəyərli hesab edilən (yəni 1 min ABŞ dollarınadək) ofis avadanlığının icarəsinə tətbiq edir. Qısamüddətli icarələr üzrə icarə ödənişləri və azdəyərli aktivlərin icarələri icarə müddəti ərzində düz xətt üsulu ilə xərc kimi tanınır.

Restrukturizasiya edilmiş kreditlər

İmkan dairəsində Bank girova yiyələnmək əvəzinə kredit şərtlərini dəyişdirməyə çalışır. Buna müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniş müddətlərinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılması daxildir.

Bank maliyyə aktivinin, məsələn müştəriyə verilən kreditin müddəti və şərtləri onun yeni bir kreditə çevriləcəyi şəkildə dəyişdirildiyi halda maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır, fərq isə dəyərsizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda tanınmanın dayandırılması ilə bağlı gəlir və ya zərər kimi tanınır. Yeni tanınmış kreditlər, AYKD olması ehtimal edilməyəndə, GKZ-nin ölçülməsi məqsədləri üçün Mərhələ 1 kimi təsnif edilir. Müştəriyə verilən kreditin tanınmasının dayandırılması baxımından qiymətləndirmə apararkən Bank aşağıdakı amilləri nəzərə alır:

- Kreditin valyutasında dəyişiklik;
- Qarşı tərəfin dəyişməsi;
- Dəyişiklik nəticəsində alət artıq YƏMFÖ meyarına uyğun olmayanda.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)**Restrukturizasiya edilmiş kreditlər (davamı)**

Dəyişiklik əhəmiyyətli şəkildə fərqli olan pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə nəticələnmirsə, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına gətirib çıxarmır. İlk EFD (effektiv faiz dərəcəsi) ilə diskontlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik əsasında Bank, dəyersizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda EFD istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirinin tərkibində təqdim edilmiş dəyişiklikdən irəli gələn gəlir və ya zərəri qeydə alır.

Bank tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnməyən dəyişikliklər üçün kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmamasını və ya aktivin kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivini kimi təsnifləşdirilməli olub-olmamasını qiymətləndirir. Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər, əgər dəyişiklik nəticəsində aktiv kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivini kimi qiymətləndirilərsə, minimum beş ardıcıl ödəniş edənə qədər Mərhələ 3-də qalır. Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər üçün Mərhələ 3-ə yenidən təsnifləşdirmək üçün minimum altı aylıq sınaq müddəti müəyyən edilir.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması*Silinmə*

Maliyyə aktivləri yalnız Bank onların bərpa edilməsini dayandırdığı halda hissə-hissə və ya bütövlükdə silinir. Əgər silinəcək məbləğ yığılmış zərər ehtiyatından çoxdursa, fərq ilk öncə ehtiyata əlavə kimi uçota alınır və sonradan ümumi balans dəyərində tətbiq olunur. Bütün gələcək bərpalar kredit zərəri xərclərinə silinir. Silinmə uçotdan çıxarılma hadisəsini təşkil edir.

Vergilər

Cari mənfəət vergisi xərci Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri öhdəlik metodundan istifadə etməklə müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış mənfəət şirkətlərin birləşməsi olmayan əməliyyat zamanı qudvilin və ya aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınmasından irəli gəlməyəndə və əməliyyat zamanı nə uçot mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə və ya zərəyə təsir göstərmədiyi hallarda, təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin və öhdəliklərinin vergi bazası və onların maliyyə hesabatları məqsədləri üçün balans dəyərləri arasında bütün müvəqqəti fərqlər üzrə müəyyən edilir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız bu dərəcədə müəyyən edilir ki, çıxılan müvəqqəti fərqlərin istifadə edilə bilməsi üçün vergiyə cəlb edilən mənfəətin mövcud olması ehtimalı olsun. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri, hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələri və vergi qanunları əsasında aktivlərin satıldığı və ya öhdəliklərin yerinə yetirildiyi müddətdə tətbiq edilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Bundan əlavə, Azərbaycanda Bankın fəaliyyəti ilə bağlı müxtəlif əməliyyat vergiləri tətbiq edilir. Bu vergilər ümumi və inzibati xərclərin tərkibinə daxil edilir.

Cari və təxirə salınmış vergi mənfəət və ya zərərdə tanınır, lakin cari və təxirə salınmış vergi digər ümumi gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınan maddələrə aiddirsə, cari və təxirə salınmış vergi də, müvafiq olaraq, digər ümumi gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınır.

Əmlak və avadanlıqlar

Avadanlıqlar, gündəlik xidmət xərcləri istisna olmaqla, yığılmış köhnəlməni və hər hansı tanınmış dəyersizləşmə zərərini çıxmaqla maya dəyəri ilə tanınır. Tanınma meyarına uyğun gələndə, avadanlıqların bir hissəsinin əvəz etdirilməsi xərcləri yaranan zaman həmin dəyərə daxil edilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)****Əmlak və avadanlıqlar (davamı)**

Avadanlıqların balans dəyəri dəyərsizləşmə baxımından balans dəyərinin qaytarılmayacağını göstərən hadisələr baş verəndə və ya şəraitlər dəyişəndə yenidən qiymətləndirilir. Aktiv istifadə edilmək üçün hazır olduğu andan bu aktiv üzrə köhnəlmə hesablanmağa başlayır. Aktivlərin təxmin edilən istifadə müddətləri, qalıq dəyərləri və amortizasiya metodları hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və təxminlərdə baş verən hər hansı dəyişikliklərin təsiri perspektiv qaydada tətbiq edilməklə uçota alınır. Amortizasiya aşağıdakı təxmin edilən istifadə müddətləri ərzində düz-xətt üsulu ilə hesablanır:

	<i>ii</i>
Mebel və qurğular	4-10
Nəqliyyat vasitələri	4-10
Kompüterlər və ofis avadanlıqları	4-10
	10
	(müvafiq icarə müddətindən çox olmamaq şərtilə)
İcarəyə götürülmüş aktivlərin əsaslı təmiri	

Təmir və rekonstruksiya xərcləri çəkildikcə xərclərə aid edilir və kapitallaşdırılmalı olduğu hallar istisna olmaqla, digər əməliyyat xərclərinə daxil edilir.

Mülkiyyətə alınmış girov

Mülkiyyətə alınmış girovlar Bankın vaxtı keçmiş kreditlərin ödənilməsi zamanı əldə etdiyi qeyri-maliyyə aktivlərini əks etdirir. Bu aktivlər ilkin olaraq satın alındığı zaman ilkin dəyər təyin edilir və “Digər aktivlər”ə daxil edilir. Hüquqi qaydada geri alındığı hallarda girov ağılabatan müddət ərzində satılmaq üçün ilkin dəyər və xalis satış dəyəri arasında daha aşağı olanı ilə tanınır. Bank mütəmadi olaraq satışın mümkünlüyünü və qiyməti nəzərdən keçirir və ilkin dəyər xalis satış dəyərindən artıq olduğu hallarda balansa düzəlişlər edir.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər bank lisenziyalarından, kompüter proqramlarından və digər lisenziyalardan, eləcə də mövcud proqram təminatı və tətbiqlərin tətbiq edilməsi üzrə kapitallaşdırılmış xərclərdən ibarətdir.

Ayrıca alınmış qeyri-maddi aktivlər ilk olaraq maya dəyəri ilə tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud və ya qeyri-müəyyən müddətlər kimi müəyyən edilmişdir. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlərə 1-10 illik istifadə müddəti üzrə amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyərsizləşmə əlamətləri mövcud olanda dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır.

Tədqiqat və inkişaf xərcləri

Tədqiqat xərcləri çəkildikcə xərclərə silinir. Fərdi layihə üzrə tədqiqat və inkişaf məsrəfləri Bank aşağıdakıları nümayiş etdirə biləndə qeyri-maddi aktiv kimi tanınır:

- Qeyri-maddi aktivin istifadə və ya satışa hazır olması üçün bu aktivin tamamlamağa texniki imkanlar;
- Aktivin tamamlamaq niyyəti və onu istifadə etmək və ya satmaq qabiliyyəti;
- Aktivdən gələcək iqtisadi faydanın əmələ gəlməsinin qaydası;
- Aktivin tamamlamaq üçün resursların mövcudluğu;
- Tədqiqat və inkişaf zamanı xərcləri etibarlı ölçmək qabiliyyəti.
- Aktivin istifadə etmək və ya satmaq qabiliyyəti.

Ehtiyatlar

Bank keçmiş hadisələr nəticəsində hüquqi və ya işgüzar praktikadan irəli gələn öhdəliklərə malik olduqda, bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi resursların sərf olunmasının ehtimalı böyük olduqda və öhdəliklərin məbləği kifayət qədər dəqiq ehtimal edilə bildikdə ehtiyatlar uçota alınır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**3. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ (davamı)****Səhm kapitalı***Səhm kapitalı*

Adi səhmlər səhm kapitalı kimi təsnif edilir. Şirkətlərin birləşməsi istisna olmaqla, yeni səhmlərin buraxılması ilə birbaşa bağlı olaraq üçüncü tərəflərə ödənişlərə çəkilən xərclər kapitalın tərkibində həmin emissiya nəticəsində əldə edilmiş məbləğin azalması kimi əks etdirilir. Əldə edilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyərinin buraxılmış səhmlərin nominal dəyərindən və səhmdarların digər kapitalla ödənişlərindən artıq məbləği əlavə kapital kimi əks etdirilir.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onların ödənilməsi üçün ehtiyatların xərclənməsi ehtimalı az olduğu hallar istisna olmaqla, maliyyə hesabatlarında açıqlanır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi faydaların daxil olması ehtimal ediləndə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Bank keçmiş hadisələr nəticəsində hüquqi və ya işgüzar praktikadan irəli gələn öhdəliklərə malik olduqda, bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi resursların sərf olunmasının ehtimalı böyük olduqda və öhdəliklərin məbləği kifayət qədər dəqiq ehtimal edilə bildikdə ehtiyatlar uçota alınır.

Gəlir və xərclərin tanınması

Gəlirlər Bank tərəfindən iqtisadi səmərənin əldə edilməsi ehtimal ediləndə və gəlirlər etibarlı şəkildə ölçülə biləndə tanınır. Xərclər çəkildikcə tanınır.

Xalis haqq və komissiya gəlirləri

Bank Xalis haqq və komissiya gəlirlərini müştərilərə göstərdiyi müxtəlif xidmətlərdən əldə edir. Xalis haqq və komissiya gəlirlərinə xidmətlər göstərildikcə gəlirlər kimi tanınan plastik kart əməliyyatları, hesablaşma əməliyyatları, potensial öhdəliklərə xidmət və nağd əməliyyatlar daxildir.

Haqq və komissiya xərclərinə plastik kart əməliyyatları, hesablaşma əməliyyatları və nağd əməliyyatlar üzrə ödənilmiş haqq və komissiya daxildir.

Maliyyə alətinin effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən Xalis haqq və komissiya gəlirləri effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır və “faiz gəliri”nin tərkibində uçota alınır.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Maliyyə hesabatları Bankın əməliyyat valyutası və təqdimat valyutası olan Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir. Xarici valyutalarla aparılan əməliyyatlar ilk öncə əməliyyat tarixində qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə əməliyyat valyutasına çevrilir. Xarici valyuta ilə olan monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixinə məzənnədən istifadə etməklə əməliyyat valyutasına çevrilir. Xarici valyutalarla olan əməliyyatların çevrilməsindən yaranan bütün fərqlər cari ilin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatında məzənnə fərqi ilə xalis gəlirlər (zərərlər) kimi tanınır. Xarici valyuta ilə olan və ilkin dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ilkin əməliyyat tarixinə mövcud olan məzənnədən istifadə etməklə çevrilir. Xarici valyuta ilə olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir.

Xarici valyuta ilə əməliyyatın müqavilə məzənnəsi ilə ARMB-nin həmin əməliyyat tarixinə rəsmi məzənnəsi arasında fərqlər dilinq əməliyyatları üzrə gəlirlərə (xərclərə) daxil edilir.

Bank bu maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün 31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə olan aşağıdakı rəsmi xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	2025	2024
1 ABŞ dolları	AZN 1.7000	AZN 1.7000
1 Avro	AZN 2.0022	AZN 1.7724

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**4. MÜHÜM UÇOT MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏLƏRİ**

Bankın rəhbərliyi tərəfindən uçot qaydalarının tətbiq edilməsi zamanı maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məbləğləri müəyyən etmək üçün mühakimələr çıxarılmış və qiymətləndirmələr işlədilmişdir. İstifadə edilmiş mühüm mühakimə və qiymətləndirmələr aşağıda göstərilir:

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmiş maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri fəal bazardan əldə edilə bilməyəndə, onlar riyazi modellərin işlədilməsini nəzərdə tutan müxtəlif qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu modellər üçün ilkin verilənlər mümkün olanda müşahidə edilə bilən bazardan götürülür, mümkün olmayanda isə ədalətli dəyərlərin müəyyən edilməsi üçün müəyyən dərəcədə mühakimələrin istifadə edilməsi tələb olunur. Əlavə təfsilatlar Qeyd 23-də təqdim olunur.

Maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə zərərləri

Maliyyə aktivlərinin bütün kateqoriyaları üzrə dəyərsizləşmənin ölçülməsi mühakimələrin işlədilməsini tələb edir, xüsusilə dəyərsizləşmə zərərləri müəyyən edilərkən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin məbləği və vaxtı və girov dəyərləri, eləcə də kredit riskində əhəmiyyətli artım qiymətləndirilməlidir. Bu qiymətləndirmələr bir neçə amildən irəli gəlir ki, bunların dəyişməsi müxtəlif səviyyəli ehtiyatlarla nəticələnə bilər. Bank tərəfindən GKZ-nin hesablamaları müxtəlif giriş məlumatlarının seçimi və onların qarşılıqlı əlaqəsi ilə bağlı bir sıra müvafiq fərziyyələri əhatə edən kompleks modellərin nəticəsidir. Uçot mühakimələri və qiymətləndirmələri hesab olunan GKZ modellərinin elementləri bunlardır:

- Bankın hər bir kateqoriya üçün Defolt Ehtimalı (“DE”) əmsalını təyin edən daxili kredit təsnifatı modeli;
- Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını və müvafiq olaraq maliyyə aktivləri üçün AMƏGKZ əsasında ehtiyatların ölçülməsi olub-olmadığını qiymətləndirmək, eləcə də keyfiyyətin qiymətləndirilməsi üçün Bankın meyarı;
- GKZ-ləri ümumi əsasla qiymətləndirilən maliyyə aktivlərinin seqmentlərə bölünməsi;
- GKZ modellərinin, o cümlədən müxtəlif düsturların və giriş məlumatları seçiminin işlənilib hazırlanması;
- Makroiqtisadi ssenarilər ilə iqtisadi giriş məlumatları arasındakı əlaqənin, o cümlədən girov dəyərlərinin və DE (defolt ehtimalı), DHRH (defolt halında risklərin həcmi) və DHZ (defolt halında zərər) əmsallarına təsirin müəyyənəşdirilməsi;
- GKZ modelləri üçün iqtisadi giriş məlumatlarını əldə etmək üçün perspektiv makroiqtisadi ssenarilərin seçilməsi və onların həyata keçirilə bilməsinin qiymətləndirilməsi.

Daha ətraflı məlumat 8-ci və 22-ci Qeydlərdə təqdim edilir.

İcarələr – artan faiz dərəcəsinin qiymətləndirilməsi

Bank icarədə nəzərdə tutulan faiz dərəcəsinə dərhal müəyyən edə bilmir və bu səbəbdən icarə öhdəliklərinin ölçülməsi üçün artan faiz dərəcəsinə (AFD) istifadə edir. AFD Bankın oxşar şərt və oxşar girovla oxşar iqtisadi mühitdə istifadə hüququ olan aktivə oxşar dəyərli aktivin əldə edilməsi üçün tələb olunan vəsaitlərin borca alınması üçün ödəməli olduğu faiz dərəcəsidir. Beləliklə, AFD Bankın nəyi “ödəməli olduğunu” əks etdirir, bu isə müşahidə edilən dərəcələr olmadıqda (məs. Bank maliyyə əməliyyatları aparmadıqda) və ya icarənin şərtlərini əks etdirmək üçün bu dərəcələrə düzəlişlər edilməli olduqda (məs. icarələr Bankın əməliyyat valyutasında olmadıqda) qiymətləndirilmənin aparılmasını tələb edir.

Bank AFD-ni mümkün olduqda müşahidə edilən giriş məlumatlarından (məsələn, bazardakı faiz dərəcələrindən) istifadə etməklə qiymətləndirir və müəssisə ilə bağlı müəyyən xüsusi qiymətləndirmələr (məsələn, Bankın kredit reytingi) aparmalıdır.

Vergilər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruz qalır. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərhli münasibdir və Qrupun vergi mövqeyi qəbul ediləcəkdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

5. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKİVALENTLƏRİ

31 dekabrda pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Kassada olan pul vəsaitləri	14,416	15,052
ARMB-də cari hesablar	59	13,057
ARMB-də yerləşdirilmiş qısamüddətli depozitlər	114,876	141,073
Digər kredit təşkilatlarında cari hesablar və overnayt depozitlər	96,140	118,308
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri (ümumi)	225,491	287,490
Çıxılsın: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatlar	(125)	(321)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri (xalis)	225,366	287,169

31 dekabr 2025-ci il tarixinə, digər kredit təşkilatlarında cari hesablar və overnayt depozitlər bir qeyri-rezident bankda yerləşdirilmiş 73,707 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 82,558 AZN) məbləğində faiz hesablanan müxbir hesab və rezident və qeyri-rezident banklarda 2,910 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 9,983 AZN) məbləğində overnayt depozitlərdən ibarət olmuşdur. 2,910 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 25,767 AZN) məbləğində qalıq rezident və qeyri-rezident banklarda faiz hesablanmayan müxbir hesablardan ibarətdir.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə, pul vəsaitlərinin bütün qalıqları və pul vəsaitlərinə aid GKZ Mərhələ 1-ə bölüşdürülür.

6. KREDİT TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ MƏBLƏĞLƏR

31 dekabrda, kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
ARMB-də məcburi ehtiyat	16,158	22,140
Banklar qarşısında uzunmüddətli kreditlər	9,682	7,893
Banklar qarşısında qısamüddətli kreditlər	8,452	7,144
Kredit təşkilatlarında müddəti 3 aydan çox olan müddətli depozitlər	-	7,030
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər (ümumi)	34,292	44,207
Çıxılsın: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat	(64)	(314)
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər (xalis)	34,228	43,893

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın bir qeyri-rezident banka verilmiş 9,682 AZN (2024-cü il: 7,893 AZN) məbləğində ödənilməmiş uzunmüddətli krediti olmuşdur.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın bir qeyri-rezident banka verilmiş 8,452 AZN (31 dekabr 2024-cü il: bir qeyri-rezident banka verilmiş 7,144 AZN) məbləğində ödənilməmiş qısamüddətli kreditləri olmuşdur.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə kredit təşkilatlarında müddətli depozitlər sıfır AZN olmuşdur (2024-cü il: müddəti 2025-ci ilin iyun ayında başa çatan 7,030 AZN məbləğində).

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə kredit təşkilatları aşağıdakı fərqləndirmə meyarlarına uyğun olaraq ARMB-də faiz hesablanmayan nağd pul depoziti (məcburi ehtiyat) saxlamalıdır:

- Hüquqi şəxslərin yerli valyutada depozitlərinin 1,000 AZN-dən (xarici valyuta üçün 750 AZN-dən) az olub-olmaması;
- Əlaqəli depozitlərin ümumi depozitlərdə payının 20%-dən aşağı olub-olmaması;
- Banka aidiyyəti olan şəxslərin depozitlərinin ümumi depozitlərdə payının 20%-dən aşağı olub-olmaması.

Bankın hüquqi şəxslərdən yerli valyutada olan orta depozitləri 1,000 AZN-dən az olduğuna və əlaqəli depozitlərin nisbəti 20%-dən az olduğuna görə, Bankla əlaqəli depozitlərin seqmenti cəmi depozitlərin 20%-nə aid olduğu şəraitdə, 31 dekabr 2025-ci il tarixinə tətbiq edilən məcburi ehtiyat dərəcəsi yerli valyutada depozitlər üçün 5% (31 dekabr 2024-cü il: 5%) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın hüquqi şəxslərdən xarici valyutada olan orta əmanətləri 750 AZN-dən az olduğu və Bankla əlaqəli depozitlər cəmi depozitlərin 20%-nə aid olduğu üçün xarici valyutada depozitlər üzrə məcburi ehtiyat dərəcəsi 6% (31 dekabr 2024-cü il: 6%) təşkil etmişdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

6. KREDİT TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ MƏBLƏĞLƏR (davamı)

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin və onlara aid olan GKZ-nın bütün qalıqları Mərhələ 1-ə bölüşdürülmüşdür.

7. İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

31 dekabrda investisiya qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları		
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	17,496	25,295
Çıxılsın: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat	(15)	(21)
	17,481	25,274
DÜĞƏD ilə borc qiymətli kağızları		
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	39,887	40,692
Korporativ istiqrazlar	-	11,518
	39,887	52,210
DÜĞƏD ilə kapital qiymətli kağızları	240	240
Korporativ səhmlər	240	240
İnvestisiya qiymətli kağızları	57,608	77,724

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın buraxdığı korporativ istiqrazların müddəti başa çatmış və qalıq məbləğ sıfır olmuşdur (2024-cü il: 11,518 AZN).

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə korporativ səhmlər 240 AZN (2024-cü il: 240 AZN) məbləğində ədalətli bazar dəyəri ilə Bakı Fond Birjasının adi səhmlərindən ibarətdir.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə borc qiymətli kağızlarının və onlara aid GKZ-nın bütün qalıqları Mərhələ 1-ə bölüşdürülmüşdür. 31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərində başa çatan illər ərzində borc qiymətli kağızlarının 9 saylı MHBS-yə uyğun gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər əhəmiyyətsiz olmuşdur.

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

31 dekabrda, müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Kommersiya təşkilatlarına verilmiş kreditlər	298,567	185,271
Kiçik və orta müəssisələrə verilmiş kreditlər	20,371	11,302
İstehlak kreditləri	98,171	83,129
İpoteka kreditləri	60,839	47,484
Müştərilərə verilmiş kreditlər (ümumi)	477,948	327,186
Çıxılsın: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat	(30,833)	(27,415)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	447,115	299,771

Kreditlər aşağıdakı növ müştərilərə verilmişdir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Özəl şirkətlər		
Fiziki şəxslər	298,567	185,271
Müştərilərə verilmiş kreditlər (ümumi)	179,381	141,915

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

31 dekabrda kredit portfeli daxilində risklərin iqtisadi sektorlar üzrə konsentrasiyası:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Fiziki şəxslər	179,381	141,601
Ticarət müəssisələri	187,843	125,400
Daşınmaz əmlakın tikintisi	69,069	33,766
İstehsalat	41,655	26,419
Ümumi müştərilərə verilmiş kreditlər	477,948	327,186

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankda on (2024-cü il: on) ən iri borcalandan alınacaq 77,598 AZN və ya ümumi kredit portfelinin 16%-i ilə (2024-cü il: 75,662 AZN və ya ümumi kredit portfelinin 23%-i) təmsil olunan kreditlərin cəmləşməsi olmuşdur. Bu kreditlər üzrə 416 AZN (2024-cü il: 352 AZN) məbləğində ehtiyat yaradılmışdır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərində başa çatan il ərzində Kommersiya müəssisəsinə verilmiş kreditlərlə bağlı ümumi balans dəyərində və müvafiq kredit zərəri ehtiyatında dəyişikliklərin təhlili aşağıda təqdim edilir:

	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli i artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit riskində əhəmiyyətli üzrə dəyərsizlə şmiş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli i artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit riskində əhəmiyyətli üzrə dəyərsizlə şmiş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
Kommersiya müəssisələri								
31 dekabr 2024-cü il	162,305	2,063	20,903	185,271	758	258	12,048	13,064
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(1,344)	1,344	-	-	(6)	6	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	(2,215)	(407)	2,622	-	(10)	(70)	80	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	-	-	-	-	-	-	-	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	7	262	1,599	1,868
Yaradılmış və ya satın alınmış	248,211	-	-	248,211	1,113	-	-	1,113
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(126,170)	(475)	(212)	(126,857)	(587)	(59)	(131)	(777)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	-	1,110	1,110	-	-	-	-
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(8,215)	(913)	-	(9,128)	(24)	(121)	-	(145)
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik	-	-	-	-	-	-	42	42
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	110,267	(451)	3,520	113,336	493	18	1,590	2,101
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	1,136	1,136
Silinmələr	-	-	(1,119)	(1,119)	-	-	(40)	(40)
31 dekabr 2025-ci il	272,572	1,612	24,383	298,567	1,251	276	14,734	16,261

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli i artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizlə şmiş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli i artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizlə şmiş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
Kommersiya müəssisələri								
31 dekabr 2023-cü il	159,715	2,050	21,491	183,256	726	165	13,375	14,266
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(428)	428	-	-	(2)	2	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	(544)	(106)	650	-	(2)	(8)	10	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	20	(20)	-	-	-	-	-	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	-	(8)	(1,009)	(1,017)
Yaradılmış və ya satın alınmış	142,205	-	-	142,205	662	253	-	915
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(131,270)	(289)	(726)	(132,285)	(626)	(151)	(522)	(1,299)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	-	628	628	-	-	321	321
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(7,393)	-	(21)	(7,414)	-	-	(16)	-
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişikliklər	-	-	-	-	-	5	(69)	(16)
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	2,590	13	531	3,134	32	93	(1,285)	(64)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	1,077	1,077
Silinmələr	-	-	(1,119)	(1,119)	-	-	(1,119)	(1,119)
31 dekabr 2024-cü il	162,305	2,063	20,903	185,271	758	258	12,048	13,064

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərində başa çatan illər ərzində kiçik və orta müəssisələrə verilmiş kreditlərə münasibətdə ümumi balans dəyəri və müvafiq kredit zərəri üzrə ehtiyatda dəyişikliklərin təhlili aşağıda təqdim edilir:

KOM	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
31 dekabr 2024-cü il	3,811	7	7,484	11,302	43	1	3,776	3,820
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(4)	4	-	-	(1)	1	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	(18)	-	18	-	(1)	-	1	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	-	-	-	-	-	-	-	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	-	-	(21)	(21)
Yaradılmış və ya satın alınmış	-	-	-	-	-	-	-	-
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(2,102)	(7)	(1,194)	(3,303)	(23)	(1)	(424)	(448)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	13,262	-	-	13,262	226	-	-	226
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(855)	-	(34)	(889)	(7)	-	(18)	(25)
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişikliklər	-	-	-	-	-	-	3	3
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	10,283	(3)	(1,210)	9,070	194	-	(459)	(265)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	88	88
Silinmələr	-	-	(1)	(1)	-	-	(1)	(1)
31 dekabr 2025-ci il	14,094	4	6,273	20,371	237	1	3,404	3,642

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

KOM	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il	5,129	14	9,206	14,349	69	4	6,297	6,370
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(7)	7	-	-	(1)	1	-	-
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(7)	7	-	-	(1)	1	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	-	-	-	-	-	-	-	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	20	(20)	-	-	1	(1)	-	-
GKZ-nın xalis qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	-	-	(1,353)	(1,353)
Yaradılmış və ya satın alınmış	2,799	-	-	2,799	32	-	-	32
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(2,527)	-	(635)	(3,162)	(35)	-	(424)	(459)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	6	556	562	-	(3)	-	(3)
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(1,603)	-	-	(1,603)	(23)	-	-	(23)
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişikliklər	-	-	-	-	-	-	(9)	(9)
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	(1,318)	(7)	(79)	(1,404)	(26)	(3)	(1,786)	(1,815)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	908	908
Silinmələr	-	-	(1,643)	(1,643)	-	-	(1,643)	(1,643)
31 dekabr 2024-cü il	3,811	7	7,484	11,302	43	1	3,776	3,820

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərində başa çatan il ərzində İstehlak kreditləri ilə bağlı ümumi balans dəyəri və müvafiq Kredit zərəri üzrə ehtiyatda dəyişikliklərin təhlili aşağıda təqdim edilir:

	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
İstehlak kreditləri								
31 dekabr 2024-cü il	71,376	2,200	9,553	83,129	512	370	8,051	8,933
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(2,899)	2,899	-	-	(19)	19	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	(2,160)	(833)	2,993	-	(14)	(134)	148	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	111	(111)	-	-	1	(1)	-	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	-	450	2,016	2,466
Yaradılmış və ya satın alınmış	49,987	-	-	49,987	364	-	-	364
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(19,088)	(835)	(340)	(20,263)	(137)	(144)	(202)	(483)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	-	-	-	-	-	-	-
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(13,767)	(117)	(365)	(14,249)	(153)	(46)	(295)	(494)
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik	-	-	-	-	-	-	(110)	(110)
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	12,184	1,003	2,288	15,475	42	144	1,557	1,743
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	-	-
Silinmələr	-	-	(433)	(433)	-	-	(433)	(433)
31 dekabr 2025-ci il	83,560	3,203	11,408	98,171	554	514	9,175	10,243

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
İstehlak kreditləri								
31 dekabr 2023-cü il	59,269	1,677	8,363	69,309	421	234	6,386	7,041
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(1,412)	1,412	-	-	(12)	12	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	(584)	(466)	1,050	-	(4)	(69)	73	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	144	(144)	-	-	1	(1)	-	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	-	154	1,341	1,495
Yaradılmış və ya satın alınmış	42,031	-	-	42,031	316	-	-	316
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(16,769)	(219)	(99)	(17,087)	(123)	(83)	(95)	(301)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	420	701	1,121	-	112	496	608
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(11,303)	(480)	(226)	(12,009)	(86)	(13)	(154)	(253)
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişikliklər	-	-	-	-	(1)	24	16	39
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	12,107	523	1,426	14,056	91	136	1,677	1,904
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	224	224
Silinmələr	-	-	(236)	(236)	-	-	(236)	(236)
31 dekabr 2024-cü il	71,376	2,200	9,553	83,129	512	370	8,051	8,933

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərində başa çatan il ərzində ipoteka kreditləri ilə bağlı ümumi balans dəyəri və müvafiq kredit zərəri üzrə ehtiyatda dəyişikliklərin təhlili aşağıda təqdim edilir:

	Ümumi balans dəyəri			Cəmi	Kredit zərəri üzrə ehtiyat			Cəmi
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)		Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	
İpoteka kreditləri								
31 dekabr 2024-cü il	45,600	300	1,584	47,484	170	66	1,362	1,598
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	-	-	-	-	-	-	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	-	-	-	-	-	-	-	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	333	(249)	(84)	-	2	(1)	(1)	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	(1)	(54)	-	(55)
Yaradılmış və ya satın alınmış	19,174	-	-	19,174	46	-	-	46
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(2,442)	-	(895)	(3,337)	(9)	-	(809)	(818)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	-	-	-	-	-	-	-
Dövr ərzində qismən ödənilmiş	(2,428)	(8)	(46)	(2,482)	(42)	-	(42)	(84)
Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik	-	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	14,637	(257)	(1,025)	13,355	(4)	(55)	(852)	(911)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	-	-
Silinmələr	-	-	-	-	-	-	-	-
31 dekabr 2025-ci il	60,237	43	559	60,839	166	11	510	687

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)

	Ümumi balans dəyəri				Kredit zərəri üzrə ehtiyat			
	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi	Mərhələ 1 (12 aylıq GKZ)	Mərhələ 2 (Kredit riskində əhəmiyyətli artım üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Mərhələ 3 (Kredit üzrə dəyərsizləş miş üçün bütöv dövr üzrə GKZ)	Cəmi
İpoteka kreditləri								
31 dekabr 2023-cü il	33,567	192	1,369	35,128	128	58	1,116	1,302
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər:</i>								
<i>Köçürmələr:</i>								
- bütöv dövr üzrə (Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-yə)	(194)	194	-	-	(1)	1	-	-
- kredit üzrə dəyərsizləşmiş (Mərhələ 1 və Mərhələ 2-dən Mərhələ 3-ə)	(139)	-	139	-	(1)	-	1	-
- 12 aylıq GKZ-yə (Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən Mərhələ 1-ə)	81	(81)	-	-	1	(1)	-	-
GKZ-nın xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-	-	10	103	113
Yaradılmış və ya satın alınmış	16,046	-	-	16,046	60	-	-	60
Dövr ərzində tam ödənilmiş	(1,473)	-	(64)	(1,537)	(6)	-	(45)	(51)
Hesablanmış faizdə dəyişikliklər	-	-	234	234	-	-	56	56
<i>Dövr ərzində qismən ödənilmiş</i>	(2,288)	(5)	-	(2,293)	(11)	(2)	-	(13)
<i>Müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik</i>	-	-	-	-	-	-	4	4
Cəmi dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir edən hərəkətlər	12,033	108	309	12,450	42	8	119	169
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən hərəkətlər:</i>								
Diskontun qaytarılması (faiz gəlirlərində tanınmış)	-	-	-	-	-	-	221	221
Silinmələr	-	-	(94)	(94)	-	-	(94)	(94)
31 dekabr 2024-cü il	45,600	300	1,584	47,484	170	66	1,362	1,598

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

8. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR (davamı)**Şərtləri dəyişdirilmiş və restrukturizasiya edilmiş kreditlər**

Qrup maliyyə aktivinin, məsələn müştəriyə verilən kreditin müddəti və şərtləri onun yeni bir kreditə çevriləcəyi şəkildə dəyişdirildiyi halda maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır, fərq isə dəyərsizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda tanınmanın dayandırılması ilə bağlı gəlir və ya zərər kimi tanınır. Yeni tanınmış kreditlər GKZ-nin ölçülməsi məqsədləri üçün Mərhələ 1 kimi təsnif edilir.

Dəyişiklik əhəmiyyətli şəkildə fərqli olan pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə nəticələnmişə, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına gətirib çıxarmır. İlk EFD (effektiv faiz dərəcəsi) ilə diskontlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik əsasında Bank, dəyərsizləşmə zərəri artıq qeydə alınmadığı halda dəyişiklikdən irəli gələn gəlir və ya zərəri qeydə alır.

Bankın dəyişiklik edilmiş aktivlərinə aid modifikasiya hər iki ildə sıfıradək yuvarlaqlaşdırılır.

Girov və kreditin keyfiyyətini artıran digər amillər

Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəfin kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girov növlərinin münasibliyi və qiymətləndirmə parametrlərinə dair qaydalar tətbiq edilir.

Alınmış girovların əsas növləri aşağıdakılardır:

- Korporativ kreditlər üçün – daşınmaz əmlak və ticarət debitor borcları üzrə ödənişlər, üçüncü tərəf zəmanətləri;
- İstehlak kreditləri üçün – pul vəsaitləri, kreditləşdirilmiş istehlak avadanlığı üzrə ödənişlər və yaşayış binaları üzrə ipoteka;
- Avtomobil krediti üçün - nağd pul vəsaitləri və nəqliyyat vasitələri üzrə girov.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərində nəzarət edir, müvafiq razılaşmalara uyğun olaraq əlavə girov tələb edir və kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatın adekvatlığını nəzərdən keçirərək əldə edilmiş girovun bazar dəyərində nəzarət edir.

Bank girovların diskontlaşdırılmış dəyərindən istifadə etməklə Mərhələ 3-də bir neçə korporativ və kiçik kreditlərin DHZ dərəcəsinə hesablayır. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə belə kreditlər üzrə maksimum risk 20,621 AZN (2024-cü il: 20,375 AZN) təşkil etmişdir ki, bu kreditlər üzrə 10,485 AZN (2024-cü il: 9,662 AZN) məbləğində GKZ tanınmışdır. Bu kreditlər girovla təmin edilməsəydi, bunlar üzrə GKZ məbləği ümumi qiymətləndirməyə əsasən 16,660 AZN (2024-cü il: 19,573 AZN) olacaqdır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

9. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlarda hərəkətlər aşağıda təqdim edilir:

<i>min Azərbaycan Manatı ilə</i>	İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri	Kompüterlər və ofis avadanlıqları	Mebel və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Cəmi
İlkin dəyər					
1 yanvar 2024-cü il	710	19,406	2,185	156	22,457
Əlavələr	169	2,679	131	15	2,994
Silinmələr	-	(1,970)	(91)	-	(2,061)
31 dekabr 2024-cü il	879	20,115	2,225	171	23,390
Əlavələr	67	2885	59	-	3,011
Silinmələr	(593)	(787)	-	-	(1,380)
31 dekabr 2025-ci il	353	22,213	2,284	171	25,021
Yığılmış köhnəlmə					
1 yanvar 2024-cü il	(541)	(15,428)	(1,911)	(98)	(17,978)
Köhnəlmə xərci	(65)	(1,268)	(80)	(30)	(1,443)
Silinmələr	-	1,969	89	-	2,058
31 dekabr 2024-cü il	(606)	(14,727)	(1,902)	(128)	(17,363)
Köhnəlmə xərci	(40)	(684)	(43)	(6)	(773)
Silinmələr	593	778	-	-	1,371
31 dekabr 2025-ci il	(53)	(14,633)	(1,945)	(134)	(16,765)
Xalis balans dəyəri					
31 dekabr 2023-cü il	169	3,978	274	58	4,479
31 dekabr 2024-cü il	273	5,388	323	43	6,027
31 dekabr 2025-ci il	300	7,580	339	37	8,256

31 dekabr 2025-ci il tarixinə 11,918 AZN (2024-cü il: 12,679 AZN) məbləğində əmlak və avadanlıqlar tam köhnəlmiş, lakin istifadədə olmuşdur.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə, əmlak və avadanlıqlara 2,000 AZN (2024-cü il: 692 AZN) məbləğində anbarda olan maddələr daxil olmuşdur.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**10. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR**

Əmlak və avadanlıqlarda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	Lisenzialar	Proqram təminatı	Cəmi
İlkin dəyər			
1 yanvar 2024-cü il	14,766	16,200	30,966
Əlavələr	1,356	3,370	4,726
31 dekabr 2024-cü il	16,122	19,570	35,692
Əlavələr	2,077	7,391	9,468
Silinmələr	(175)	-	(175)
31 dekabr 2025-ci il	18,024	26,961	44,985
Hesablanmış amortizasiya			
1 yanvar 2024-cü il	(14,091)	(9,631)	(23,722)
Amortizasiya xərci	(1,021)	(1,291)	(2,312)
31 dekabr 2024-cü il	(15,112)	(10,922)	(26,034)
Amortizasiya xərci	(1,639)	(1,545)	(3,184)
Silinmələr	176	-	176
31 dekabr 2025-ci il	(16,575)	(12,467)	(29,042)
Xalis balans dəyəri			
31 dekabr 2023-cü il	675	6,569	7,244
31 dekabr 2024-cü il	1,010	8,648	9,658
31 dekabr 2025-ci il	1,449	14,494	15,943

31 dekabr 2025-ci il tarixinə 21,221 AZN (2024-cü il: 18,213 AZN) məbləğində əmlak və avadanlıqlar tam amortizasiya olunmuş, lakin istifadədə olmuşdur.

11. İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN AKTİVLƏR VƏ İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

İstifadə hüququ olan aktivlərdə hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
1 yanvarda	14,029	10,744
Əlavələr	-	295
İcarə şərtlərində dəyişikliklər	343	5,275
Köhnəlmə xərci	(2,245)	(2,285)
31 dekabrda	12,127	14,029

İcarə öhdəliklərində hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
1 yanvarda	14,495	10,871
Əlavələr	-	295
İcarə şərtlərində dəyişikliklər	343	5,079
Faiz xərci	944	1,188
Ödənişlər	(2,752)	(2,938)
31 dekabrda	13,030	14,495

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

12. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Cari mənfəət vergisi xərci	(2,830)	(3,979)
Təxirə salınmış (xərc) / fayda – müvəqqəti fərqlərin yaranması	(237)	368
Üstəgəl: digər ümumi gəlirdə tanınmış təxirə salınmış vergi	132	82
Mənfəət vergisi xərci	(2,935)	(3,529)

2025-ci və 2024-cü illər üzrə şirkətlər (banklar daxil olmaqla) üçün standart mənfəət vergisi 20% təşkil etmişdir. Effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi yerli qanunvericiliyə uyğun mənfəət vergisi dərəcəsiindən fərqlənir. Aşağıdakı cədvəldə yerli qanunvericilik əsasında mənfəət vergisi xərci faktiki xərclərlə tutuşdurulur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Vergidən əvvəlki mənfəət	13,675	17,687
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan vergi dərəcəsi	21%	20%
EFD dərəcəsi	20%	20%
Yerli qanunvericiliyə uyğun dərəcə ilə nəzəri vergi xərci	(2,735)	(3,537)

Çıxılmayan və ya qiymətləndirilməyən maddələrin vergiyə təsiri:

Çıxılmayan xərclərin təsiri	(74)	(281)
Digər	(126)	289
Mənfəət vergisi xərci	(2,935)	(3,529)

31 dekabrda təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri və onların müvafiq ildə hərəkətləri aşağıda təqdim edilir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2023	Mənfəət və ya zərərə aid edilmiş	Digər ümumi gəlirə aid edilmiş	2024	Mənfəət və ya zərərə aid edilmiş	Digər ümumi gəlirə aid edilmiş	2025
Müvəqqəti fərqlərin vergiyə təsiri							
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	23	41	-	64	(39)	-	25
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	58	23	-	81	2	-	83
İcarə öhdəliyi	2,003	896	-	2,899	(293)	-	2,606
Digər öhdəliklər	917	66	-	983	14	-	997
Təxirə salınmış vergi aktivləri	3,001	1,026	-	4,027	(316)	-	3,711
Banklar və dövlət fondlarına ödənilməli məbləğ	-	(200)	-	(200)	(29)	-	(229)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(1,742)	531	-	(1,211)	125	-	(1,086)
Əmlak və avadanlıqlar	177	(152)	-	25	(235)	-	(210)
Borc qiymətli kağızlarına investisiya	50	(69)	(82)	(101)	21	(132)	(212)
Qeyri-maddi aktivlər	(121)	(5)	-	(126)	(42)	-	(168)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(2,003)	(803)	-	(2,806)	381	-	(2,425)
Digər aktivlər	(230)	122	-	(108)	(10)	-	(118)
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(3,869)	(576)	(82)	(4,527)	211	(132)	(4,448)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri	(868)	450	(82)	(500)	(105)	(132)	(737)

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın cari mənfəət vergisi öhdəlikləri 24 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 325 AZN) təşkil edir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

13. DİGƏR AKTİVLƏR VƏ ÖHDƏLİKLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Digər maliyyə aktivləri		
Ödənilməkdə olan vəsaitlər	2,227	6,104
Törəmə maliyyə aktivləri	193	389
	2,420	6,493
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Yenidən mülkiyyətə alınmış girov	4,478	2,723
Avans ödəmələr	860	1,801
Digər	46	69
	5,384	4,593
Digər aktivlər	7,804	11,086

Digər maliyyə aktivlərinin bütün qalıqları Mərhələ 1-ə bölüşdürülür.

Mülkiyyətə alınmış girovlar Bankın vaxtı keçmiş kreditlərin ödənilməsi zamanı əldə etdiyi qeyri-maliyyə aktivlərini əks etdirir. Mülkiyyətə alınmış girovlar ilin sonuna ilkin dəyər və xalis satış dəyəri ilə (hansı daha aşağı olarsa) qeydə alınır.

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Digər maliyyə öhdəlikləri		
Ödənilməkdə olan vəsaitlər	1,514	3,509
Maliyyə zəmanətləri və digər kreditə aid öhdəliklər	746	-
Digər	9	36
	2,269	3,545
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	1,919	3,053
Yerli büdcəyə ödəniləcək məbləğlər	1,347	1,728
Mənfəət vergisi istisna olmaqla vergilər	1,048	689
Təxirə salınmış gəlir	1,243	589
Digər	1,292	1,724
	6,849	7,783
Digər öhdəliklər	9,118	11,328

İşçilərə ödəniləcək vəsaitlərə Bankın maliyyə göstəricilərinə əsaslanan 1,415 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 2,361 AZN) məbləğində işçilər üçün bonuslar və 551 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 692 AZN) məbləğində istifadə olunmamış məzuniyyətlərə görə hesablanmış mükafatlar daxildir.

31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə təxirə salınmış gəlir, əsasən plastik kartların, zəmanətlərin və akkreditivlərin buraxılmasına görə alınan komissiyalardan ibarət təxirə salınmış gəlirlərlə təmsil olunur.

Aşağıdakı cədvəl aktivlər və ya öhdəliklər kimi qeydə alınmış törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini şərti məbləğləri ilə birlikdə göstərir. Şərti məbləğ, ümumi göstərilməklə, törəmə alətin aid olduğu müvafiq aktivin və ya öhdəliyin məbləği, baza dərəcəsi və ya göstəricisidir və törəmələrin dəyərində dəyişiklikləri ölçmək üçün baza kimi çıxış edir. Şərti məbləğlər ilin sonuna başa çatmamış əməliyyatların həcmi göstərir və kredit riskini əks etdirmir.

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	31 dekabr 2025-ci il			31 dekabr 2024-cü il		
	Şərti məbləğ	Ədalətli dəyər		Şərti məbləğ	Ədalətli dəyər	
		Aktiv	Öhdəlik		Aktiv	Öhdəlik
Məzənnə müqavilələri						
Svoplar	18,386	193	-	9,308	389	-
Cəmi törəmə aktivlər	18,386	193	-	9,308	389	-

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

14. BANKLAR VƏ DÖVLƏT FONDLARI QARŞISINDA ÖHDƏLİKLƏR

31 dekabr tarixinə müştərilərə ödənilməli məbləğlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fonduna ödənilməli məbləğlər	43,584	33,427
Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna ödənilməli məbləğlər	11,339	2,377
Kredit təşkilatlarından alınmış qısamüddətli kreditlər	46,192	6,041
Tələbli depozitlər	216	119
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	101,331	41,964

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu tərəfindən yenidən maliyyələşdirilmiş, 43,584 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 33,427 AZN) məbləğində, müddəti 2055-ci ildə (31 dekabr 2024-cü il: 2054-cü ildə) başa çatan və 1.0% və 4.0% (31 dekabr 2024-cü il: illik 1-4 %) faiz hesablanan kreditləri olmuşdur. Kreditlər borc alanlara 8.0%-dən çox olmayan faiz dərəcəsi ilə verilmişdir (31 dekabr 2024-cü il: 8.0%-dən çox olmayan faiz dərəcəsi).

Bank Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan müddəti 2030-cu ilin noyabr ayınadək (31 dekabr 2024-cü il: 2027-ci ilin noyabr ayınadək) olan, illik 1.0% (31 dekabr 2024-cü il: 1.0%) faiz hesablanan 11,339 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 2,377 AZN) məbləğində kreditlər almışdır. Kreditlər dövlət proqramı əsasında Azərbaycan Respublikasında sahibkarlıq mühitinin tədricən təkmilləşdirilməsinə kömək göstərmək məqsədilə alınmışdır. Kreditlər yerli sahibkarlara 5.0%-dən çox olmayan faiz dərəcəsi (31 dekabr 2024-cü il: 5.0%-dən çox olmayan faiz dərəcəsi) ilə verilmişdir.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə kredit təşkilatlarından alınmış qısamüddətli kreditlərə üç rezident bankdan alınmış 46,192 AZN (31 dekabr 2024-cü il: bir rezident bankdan alınmış 6,041 AZN) kredit daxil olmuşdur.

15. MÜŞTƏRİLƏR QARŞISINDA ÖHDƏLİKLƏR

31 dekabr tarixinə müştərilərə ödənilməli məbləğlərə aşağıdakılar daxil olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Cari hesablar	348,897	432,517
Müddətli depozitlər	206,879	131,067
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	555,776	563,584
Zəmanətlər və akkreditiv üzrə girov kimi saxlanılan vəsaitlər (Qeyd 17)	17,088	16,040

31 dekabrda müştərilərə ödənilməli məbləğlərə aşağıdakı növ müştərilərlə hesablar daxildir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Özəl müəssisələr	450,057	446,206
Fiziki şəxslər	103,875	115,091
Dövlət təşkilatları	1,844	2,287
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	555,776	563,584

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr tarixinə müştəri hesabları iqtisadi sektorlar üzrə təhlil edilir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2024	2023
Ticarət	410,953	425,623
Fiziki şəxslər	103,875	115,091
Sığorta və digər maliyyə təşkilatları	21,686	8,483
Nəqliyyat və kommunikasiya	17,024	9,368
Dövlət təşkilatları	1,844	2,287
Daşınmaz əmlakın tikintisi	394	2,732
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	555,776	563,584

31 dekabr 2025-ci il tarixinə 214,477 AZN və ya cəmi müştərilərə ödənilməli məbləğlərin 39%-i (31 dekabr 2024-cü il: 269,976 AZN və ya cəmi müştərilərə ödənilməli məbləğlərin 48%-i) həcmində müştərilərə ödənilməli məbləğlər on (31 dekabr 2024-cü il: on) ən iri müştəriyə ödənilməli olmuşdur.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**16. KAPİTAL**

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə Bankın səhm kapitalı adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Buraxılmış və tam ödənilmiş kapital hər bir səhmin nominal dəyəri 0,02 manat (minlə ifadə olunmur) olmaqla 2,769,035,194 (2024-cü il: 2,769,035,194) adi və bərabər səhmlərdən ibarət olmuşdur. Hər adi səhm bir səs hüququ verir.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə, səhm kapitalının qalığı 55,381 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə Bank tərəfindən dividendlər elan edilməmiş və ödənilməmişdir (2024-cü il: dividendlər elan edilməmişdir).

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Qalan adi səhmlərin sayı	2,769,035,194	2,769,035,194
Cəmi ödənilmiş və qeydiyyatda alınmış səhmlərin nominal dəyəri	55,381	55,381

17. TƏHHÜDLƏR VƏ POTENSİAL ÖHDƏLİKLƏR**Əməliyyat mühiti***Ümumi icmal*

Bank bütün əməliyyatlarını Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir.

Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatı karbohidrogen qiymətlərinə xüsusilə həssasdır. Lakin son illər ərzində Azərbaycan Respublikasının hökuməti daha tarazlı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və hazırda da ölkə ÜDM-in əhəmiyyətli hissəsini təmin etməyə davam edən karbohidrogen sektorundan asılılığı azaltmaq üçün mühüm iqtisadi və sosial islahatlara başlamışdır.

İqtisadi göstəricilər

2025-ci ildə Azərbaycanın ÜDM-i 1.4% artaraq, 2024-cü ildəki 4.1% göstəricisi ilə müqayisədə nəzərəcarpacaq dərəcədə sürətlənmişdir. Neft-qaz sektorunda 1,6% cüzi azalma, qeyri-neft-qaz sektorunda isə 2,7% artım müşahidə edilmişdir. Bu artım əsasən qeyri-neft sektoruna dövlət investisiyaları, biznes mühitinin yaxşılaşması və istehlak xərclərinin artması nəticəsində baş vermişdir.

Ümumi iqtisadi göstəricilər hökumətin iqtisadiyyatın diversifikasiyası istiqamətindəki davamlı səylərini əks etdirməkdədir.

Gələcəyə baxdıqda, həm yerli, həm də beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün sabit artım proqnozlaşdırır. Beynəlxalq Valyuta Fondu (“BVF”) və Fitch Solutions 2026-cı il üzrə Azərbaycanda ÜDM-in artım tempini müvafiq olaraq təxminən 2,1% və 2,5%, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi isə təxminən 2,9% səviyyəsində proqnozlaşdırır. Bu proqnozlar davam edən diversifikasiya tədbirləri, qeyri-karbohidrogen sektorunda ardıcıl artım və davamlı dövlət investisiyaları şəraitində dayanıqlığın qorunacağına dair gözləntiləri əks etdirir. Bununla belə, ölkə qlobal neft və qaz qiymətlərinin dəyişkənliyinə həssas olaraq qalır ki, bu da dövlət büdcəsi, tədiyyə balansı və valyuta sabitliyi üçün risklər yarada bilər.

Gələcəyə baxdıqda, yerli və beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün sabit artım proqnozlaşdırırlar. BMT 2026-cı il üçün Azərbaycanın ÜDM-in artım tempinin 3,0% proqnozlaşdırır.

Monetar siyasət

ARMB maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi məqsədilə pul-kredit siyasətinin aktiv idarə olunmasını davam etdirmişdir. 2025-ci ildə inflyasiya templərinin zəifləməsinə cavab olaraq ARMB yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini 6,75%-ə endirmişdir (31 dekabr 2024-cü il tarixinə: 7,25%). Bu tənzimləmə inflyasiya üzərində nəzarəti qorumaqla yanaşı, iqtisadi artımın dəstəklənməsini hədəfləyir. İllik orta inflyasiya səviyyəsi 2024-cü ildəki 2,2%-dən 2025-ci ildə təxminən 5,9%-ə yüksəlsə də, bu göstərici illik 4% ± 2% hədəf diapazonu çərçivəsində qalmaqda davam etmişdir.

2025-ci ildə, sabit makroiqtisadi göstəricilərin və Mərkəzi Bankın səmərəli tənzimləyici nəzarətinin dəstəyi ilə, Azərbaycan manatı əsas valyutalarda baş verən kəskin dalğalanmalara qarşı dayanıqlıq nümayiş etdirmişdir. Bundan əlavə, Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları 2025-ci ildə təqribən 21% artaraq ilin sonuna 85,000 ABŞ dollarını aşmışdır. 2025-ci və 2024-cü illər ərzində Azərbaycan manatı 1 ABŞ dollarına nisbətə 1,7000 AZN səviyyəsində sabit qalmışdır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**17. TƏƏHHÜDLƏR VƏ POTENSİAL ÖHDƏLİKLƏR (davamı)****Əməliyyat mühiti (davamı)***Kredit reytinginin qiymətləndirilməsi*

31 dekabr 2025-ci il ərzində Standard & Poor's agentliyi Azərbaycanın kredit reytingini sabit proqnozla “BB+” səviyyəsində müəyyən etmişdir. Moody's agentliyinin Azərbaycan üzrə ən son kredit reytingi müsbət proqnozla “Baa3” səviyyəsində müəyyən edilmişdir. 2025-ci ildə Fitch Ratings kredit profilinin yaxşılaşmasını əks etdirərək Azərbaycanın xarici valyutada uzunmüddətli emitent defoltu reytingini (IDR) 2024-cü ildə “BB+”-dən “BBB-”-dək yüksəltmişdir. Bu qiymətləndirmə son illərdə iqtisadi siyasətin effektivliyini, güclü fiskal göstəriciləri və yüksək karbohidrogen qiymətlərini əks etdirir.

Hüquqi məsələlər

Adi fəaliyyətində Bank məhkəmə prosesləri və şikayətlər obyektivi olur. Rəhbərlik hesab edir ki, belə proses və ya şikayətlərdən irəli gələn yekun öhdəlik (əgər olarsa) Bankın maliyyə vəziyyəti və ya gələcək əməliyyat nəticələrinə əhəmiyyətli mənfi təsir göstərməyəcəkdir.

Vergilər

Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruzdur. Bundan əlavə, Bankın əməliyyatları və fəaliyyətinə tətbiq edilən vergi qanunvericiliyinin vergi orqanları tərəfindən şərh edilməsi rəhbərliyin şərhilə üst-üstə düşməyə bilər. Azərbaycan Respublikasında son zamanlar baş vermiş hadisələr göstərir ki, vergi orqanları bu qanunvericiliyin şərh edilməsi və tətbiqində daha sərt mövqə tuta bilərlər, buna görə də gələcəkdə vergi orqanları Bankın əməliyyat və fəaliyyət növləri ilə bağlı əvvəl irəli sürmədikləri iddiaları irəli sürə bilərlər. Nəticə etibarilə müvafiq orqanlar tərəfindən əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanma bilər. Vergi yoxlamaları yoxlama aparmaq qərarı qəbul edildiyi ildən birbaşa əvvəlki üç təqvim ili üzrə aparıla bilər. Son vergi yoxlaması 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatdıran ili əhatə etmişdir.

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2025-ci il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin tətbiq edilən şərhilə münasibdir və Bankın vergi, sosial ayırmalar mövqeləri dəstəklənəcəkdir.

ARMB əmsallarına uyğunlaşma

ARMB banklardan yerli standartlara uyğun olan maliyyə hesabatları əsasında hesablanmış müəyyən əmsallarla uyğunlaşmağı tələb edir. 31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə Bank bütün əmsallara riayət etmişdir.

Sığorta

Bank səhvlərdən və ya təhriflərdən irəli gələn öhdəliklərlə əlaqədar sığorta təminatı almamışdır.

Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər

Bank tərəfindən müştərilərə zəmanətlərin və akkreditivlərin verilməsinin əsas məqsədi müştərilərə tələb olduqca vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etməkdir. Zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri müştəri üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyini təqdirdə Bankın ödəmələr edəcəyini qəti təsdiq edən sənədlərdir. Sənədli akkreditivlər və kommersiya akkreditivləri, Banka müəyyən edilmiş məbləğə qədər və xüsusi şərtlərlə tələb təqdim etmək hüququnu üçüncü tərəfə verən, Bankın müştəri adından üzərinə götürdüyü yazılı öhdəlik olaraq, aid olduqları malların çatdırılması və ya pul depozitləri ilə təmin edilir və beləliklə də birbaşa borcla müqayisədə daha aşağı riskə məruz qoyur.

31 dekabrda, Bankın təəhhüdləri və potensial öhdəlikləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
İstifadə edilməmiş kredit üzrə öhdəliklər	187,506	157,622
Verilmiş zəmanətlər	98,490	41,303
Akkreditivlər	425	496
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər (girov çıxıldıqdan əvvəl)	286,421	199,421
Çıxılın: təəhhüdlər üzrə girov qoyulmuş pul vəsaitləri (Qeyd 15)	(17,088)	(16,040)
Çıxılın: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat	(746)	-
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	268,587	183,381

31 dekabr 2025-ci il tarixinə təəhhüdləri və potensial öhdəliklərinə aid GKZ 746 AZN (2024-cü il: 0 AZN) təşkil etmişdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

18. KREDİT ZƏRƏRİ XƏRCİ VƏ DİGƏR DƏYƏRSİZLƏŞMƏ

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda qeydə alınmış maliyyə alətləri üzrə GKZ xərcləri göstərir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İnvestisiya qiymətli kağızları	7	6	-	-	6
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müştərilərə verilmiş kreditlər	8	(725)	(107)	(1,836)	(2,668)
Təəhüdlər və potensial öhdəliklər	17	(169)	(576)	(1)	(746)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	5	196	-	-	196
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6	249	-	-	249
Maliyyə aktivləri üzrə kredit zərəri		(443)	(683)	(1,837)	(2,963)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda qeydə alınmış maliyyə alətləri üzrə GKZ xərcləri göstərir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İnvestisiya qiymətli kağızları	7	228	-	-	228
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müştərilərə verilmiş kreditlər	8	(139)	(234)	1,275	902
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	5	(117)	-	-	(117)
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6	74	-	-	74
Maliyyə aktivləri üzrə kredit zərəri		46	(234)	1,275	1,087

19. FAİZ GƏLİRİ VƏ XƏRCİ

31 dekabrda başa çatan il üzrə faiz gəliri və xərcləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	40,553	30,652
İnvestisiya qiymətli kağızları	5,874	5,964
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	6,138	5,190
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	1,173	3,025
	53,738	44,831
Faiz xərci		
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	(11,147)	(5,018)
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	(2,315)	(1,591)
İcarə öhdəlikləri	(944)	(1,188)
	(14,406)	(7,797)
Xalis faiz gəliri	39,332	37,034

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**20. XALIS HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ**

31 dekabr tarixində başa çatan il üzrə Xalis haqq və komissiya gəlirləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Plastik kartlarla əməliyyatlar	7,622	7,765
Hesablaşma əməliyyatları	4,856	4,766
Nağd vəsaitlərlə əməliyyatlar	2,903	2,806
Zəmanətlər və akkreditiv	1,314	957
Agent fəaliyyətləri	250	219
Digər	40	44
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	16,985	16,557
Plastik kartlarla əməliyyatlar	(10,828)	(10,449)
Hesablaşma əməliyyatları	(1,488)	(1,467)
Agent fəaliyyətləri	(37)	(33)
Zəmanətlər və akkreditiv	(2)	(18)
Digər	(10)	(370)
Xalis haqq və komissiya xərcləri	(12,365)	(12,337)
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	4,620	4,220

21. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

31 dekabrda başa çatan il üzrə əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
İşçilərlə bağlı xərclər	17,694	15,539
Köhnəlmə və amortizasiya	3,957	3,755
İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə köhnəlmə xərci	2,245	2,285
Dəstəkləyici xərclər	2,100	2,224
Təmir və texniki xidmət	2,011	1,833
Təhlükəsizlik	1,342	1,316
Kommunikasiyalar	1,011	842
Hüquq və konsaltinq	895	1,000
Marketinq və reklam	545	411
Sığorta	510	751
Kommunal xidmətlər	359	324
Əyləncə	178	353
Ofis təchizatı	113	109
Mənfəət vergisi olmayan əməliyyat vergiləri	103	235
İcarə xərcləri	220	256
Üzvlük haqları	58	48
Penya və cərimələr	392	155
İanələr	-	11
Digər xərclər	261	485
Ümumi və inzibati xərclər	33,994	31,932

Maliyyə hesabatlarının əhatə etdiyi il ərzində EY şəbəkəsinə daxil olan bütün irmalar tərəfindən xidmətlərin göstərilməsi üçün Bankdan tutulan haqlar audit xidmətlərinə görə 295 AZN (2024-cü il: 264 AZN) və təşkil etmişdir.

31 dekabrda başa çatan il üzrə işçilərlə bağlı xərclərə aşağıdakılar daxildir:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
Əmək haqqı və bonuslar	13,544	12,454
Sosial müdafiə xərcləri	2,112	1,817
İşçilərə digər ödənişlər	2,038	1,268
İşçilərlə bağlı xərclər	17,694	15,539

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Öz fəaliyyətində Bank müxtəlif risklərə məruz qalır və bunları daimi müəyyən etmə, ölçmə və müşahidə etmə prosesləri, kredit limitlərinin müəyyən edilməsi və digər daxili nəzarət tədbirləri vasitəsilə idarə edir. Risklərin idarə edilməsi Bankın fəaliyyətinin mühüm hissəsini təşkil edir. Bankın hər bir əməkdaşı öz vəzifələri daxilində risklərə görə məsuliyyət daşıyır. Bank kredit riski, likvidlik riski və bazar risklərinə məruz qalır. Bazar riski öz növbəsində ticarət və qeyri-ticarət risklərinə bölünür. Bank əməliyyat risklərinə də məruz qalır.

Müstəqil riskə nəzarət prosesinə mühtidə, texnologiyada və sənayedə dəyişikliklər kimi biznes riskləri daxil deyildir. Onlar Bankın strateji planlaşdırma prosesi vasitəsilə nəzarət altında saxlanılır.

Risklərin idarə olunması strukturu

Müşahidə Şurası risklərin müəyyən edilməsi və nəzarət edilməsinə görə ümumi məsuliyyət daşıyır, lakin risklərin idarə olunması və izlənməsinə görə məsuliyyəti ayrıca müstəqil orqanlar daşıyır.

Müşahidə şurası

Müşahidə şurası risklərin idarə olunmasında ümumi yanaşma, risk strategiyaları və prinsiplərinin təsdiq edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit komitəsi

Audit komitəsi auditin tapşırığı və strategiyasının təsis və tərtib edilməsi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental audit məsələləri və daxili auditin fəaliyyətinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarə Heyəti

İdarə heyəti Bankda ümumi risk prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Risk Komitəsi

Risk Komitəsi risk strategiyasının işlənilib hazırlanması və risk prinsipləri, konsepsiyası, siyasəti və limitlərinin tətbiqinə görə ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental audit məsələlərinə görə məsuliyyət daşıyır və müvafiq risk qərarlarını idarə və nəzarət edir.

Risklərin idarə olunması

Risklərin idarə olunması departamenti müstəqil nəzarət prosesini təmin etmək məqsədilə risklə bağlı prosedurların tətbiqi və dəstəklənməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Bankın xəzinədarlığı

Bankın xəzinədarlığı Bank aktivlərinin və öhdəliklərinin, eləcə də ümumi maliyyə strukturunun idarə olunmasına görə məsuliyyət daşıyır. Bundan əlavə, xəzinədarlıq Bankın maliyyələşdirmə və likvidlik risklərinə görə məsuliyyət daşıyır.

Daxili Audit

Daxili audit funksiyası hər il Bankda risklərin idarə olunması proseslərinin audit yoxlamasını apararaq, həm prosedurların münasibliyini, həm də Bankın prosedurlara riayət etməsini yoxlayır. Daxili audit bütün qiymətləndirmələrin nəticələrini rəhbərliklə müzakirə edir və Audit komitəsinə nəticə və tövsiyələr haqqında hesabat verir.

Risklərin ölçülməsi və hesabatlılıq sistemləri

Bankın riskləri həm adi şəraitdə yaranması ehtimal edilən zərəri, həm də statistik modellər əsasında maksimal faktiki zərərlərin qiymətləndirilməsi olan gözlənilməyən zərərləri əks etdirən metoddan istifadə etməklə ölçülür. Modellər keçmiş təcrübədən əldə edilmiş və iqtisadi şəraitləri nəzərə almaqla düzəlişlər edilmiş ehtimallardan istifadə edir. Bundan əlavə, Bank baş verməsi ehtimal edilməyən ağır hadisələr əslində baş verdiyi təqdirdə daha pis hadisələrin ssenari modellərini hazırlayır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)***Risqlərin ölçülməsi və hesabatlılıq sistemləri (davamı)*

Risqlərin monitorinqi və nəzarət edilməsi ilk öncə Bankın müəyyən etdiyi limitlərə əsaslanaraq aparılır. Belə limitlər Bankın biznes strategiyasını və bazar mühitini, eləcə də Bankın qəbul etmək istədiyi risk səviyyəsini əks etdirir və bu zaman əsas diqqət ayrı-ayrı sahələrə yetirilir. Bundan əlavə, Bank bütün risk və əməliyyat növləri üzrə məcmu risk həcmi ilə bağlı olaraq ümumi risk daşımaq qabiliyyətinə nəzarət edir və onu ölçür.

Bütün fəaliyyət növləri üzrə əldə edilmiş məlumat risqlərin təhlil və nəzarət edilməsi və tez aşkar olunması məqsədilə yoxlanılır və işlənir. Bu məlumat izahlarla birlikdə İdarə heyətinə, risk komitəsinə və hər bir bölmənin rəhbərinə təqdim edilir. Hesabata kredit riskinin ümumi həcmi haqqında məlumat, limitlərdən istisnalar və likvidlik əmsalları daxil edilir. Hər ay sənaye sahəsi, müştəri və coğrafi risklər kəsiyində risklər haqqında məlumat təqdim edilir. Baş rəhbərlik hər rüb kredit zərərləri üçün ehtiyat yaratmaq zərurətini müəyyən edir. Müşahidə Şurası rübdə bir dəfə risklər haqqında ətraflı hesabat alır, həmin hesabatda isə Bankın risqlərini qiymətləndirmək və müvafiq qərarlar qəbul etmək üçün bütün zəruri məlumat açıqlanır.

Bankın bütün səviyyələri üçün risklər haqqında xüsusi hesabatlar hazırlanır və paylanır ki, bütün bölmələr geniş, zəruri və aktual məlumatla tanış olmaq imkanını əldə etsinlər.

İdarə heyəti və Bankın bütün digər müvafiq işçilərinin hər gün keçirilən qısa iclaslarında bazar limitlərinin və likvidliyin dəstəklənməsi, eləcə də risklərlə bağlı digər dəyişikliklər müzakirə olunur.

Həddindən artıq risk konsentrasiyası

Bu tip risklərin yaranma səbəbləri, biznes tərəfdaşlarının eyni və ya oxşar iş fəaliyyəti ilə məşğul olması, iş növünün eyni coğrafi regionda yer alması, eyni iqtisadi xüsusiyyətlərə malik olan, iqtisadi və siyasi şərtlərdən asılı olan və bu səbəbdən müqavilələrdə göstərilmiş şərtlərin pozulma ehtimalını artıran risklərdir. Konsentrasiyalar Bankın fəaliyyətinin xüsusi sənayelərə təsir göstərən hadisələrə nisbi həssaslığını göstərir.

Həddindən artıq risk konsentrasiyasının təsiri altına düşməmək məqsədilə, Bankın siyasət və prosedurlarına müxtəlif xüsusiyyətlərə malik portfəllərin idarə edilməsi qaydaları daxil edilir. Kredit riskləri üzrə müəyyən edilmiş konsentrasiyalar müvafiq qaydada nəzarət və idarə olunur.

Kredit riski

Kredit riski – Bankın sifarişçiləri, müştəriləri və ya biznes tərəfdaşlarının müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi səbəbindən Bankın zərər çəkməsi riskidir. Bank kredit riskini ayrı-ayrı biznes tərəfdaşları və coğrafi və sənaye konsentrasiyaları üzrə Bankın qəbul etməyə hazır olduğu riskin həcmi üzrə limitləri müəyyən etməklə və həmin limitlərə riayət edilməni monitorinq etməklə idarə edir və nəzarət altında saxlayır.

Bank kredit keyfiyyətinin yoxlanılması prosesini təsis etmişdir ki, girovun müntəzəm qaydada yenidən baxılması da daxil olmaqla biznes tərəfdaşlarının krediti ödəmək qabiliyyətlərində mümkün dəyişikliklərin tez müəyyən edilməsi təmin edilsin. Biznes tərəfdaşları üzrə limitlər kredit riskinin təsnifləndirilməsi sistemindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Kredit keyfiyyətinin müntəzəm qaydada yenidən baxılması prosesi Banka məruz qaldığı risklər nəticəsində potensial zərəri qiymətləndirmək və lazımı tədbirləri görmək imkanını yaradır.

Kreditlə bağlı təəhhüd riskləri

Bankın müştərilərə verdiyi zəmanətlər əsasında Bank tərəfindən onların adından ödənişlər aparmaq zərurəti yarana bilər. Bu cür ödənişlər akkreditivin şərtləri əsasında müştərilərdən toplanılır. Onlar Bankı kredit risklərinə oxşar risklərə məruz qoyur, bunlar da eyni nəzarət prosesləri və qaydaları ilə azaldılır.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın komponentləri üzrə maksimal kredit riskinin həcmi, qarşılıqlı hesablaşma haqqında əsas razılaşmaların və girov razılaşmalarının istifadə edilməsi nəticəsində riskin azalmasını nəzərə almadan, daha yaxşı onların balans dəyərləri ilə təmsil olunur.

Maliyyə alətləri ədalətli dəyərlə qeydə alınanda aşağıda göstərilən məbləğlər dəyərin dəyişməsi nəticəsində gələcəkdə yarana bilən maksimal riskin həcmi deyil, cari kredit riskinin həcmi əks etdirir.

Maliyyə alətlərinin hər bir sinfi üzrə kredit riskinin maksimal həcmi haqqında daha ətraflı məlumat xüsusi qeydlərdə açıqlanır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)*****Kredit riski (davamı)******Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi***

Gözlənilən kredit zərəri (GKZ) gələcək pul axınlarındakı azalmaların ehtimal ilə ölçülmüş cari dəyərinin qiymətləndirilməsidir (yəni, müəyyən müddət ərzində çəki qismində müvafiq defolt riskləri istifadə olunmaqla kredit zərərlərinin orta çəkisidir). GKZ-nin qiymətləndirilməsi obyektivdir və gələcəkdə makroiqtisadi vəziyyətin inkişafı üzrə gözlənilən defolt riskinin uyğunlaşdırılması yolu ilə müəyyən edilir. GKZ-nin qiymətləndirilməsi Bank tərəfindən istifadə olunan dörd parametr əsasında həyata keçirilir: defolt ehtimalı (“DE”), defolt halında risklərin həcmi (“DHRH”), defolt halında zərər (“DHZ”) və diskont dərəcəsi.

Defolt anlayışı və 3-cü Mərhələ meyarları. Aşağıdakı hallarda Bank defolt vəziyyətinin yarandığını hesab edir.

- Kreditin ödənişi 90 gündən artıq gecikdirildikdə;
- Müştərinin silinmiş krediti olduqda.

GKZ maliyyə alətinin bütöv müddəti üzrə modelləşdirilir. Bütöv müddət borc alətlərinin bitmə tarixinədək qalan müddət ərzində gözlənilən avans ödəmələri (əgər olarsa) nəzərə alınmaqla müəyyən edilir. Kreditlərin verilməsi ilə bağlı öhdəliklər və maliyyə zəmanəti müqavilələri üçün bu, Bankın kredit vermək üçün cari müqavilə öhdəliyinə malik olduğu müddət ərzində müqavilə ilə müəyyən edilmiş müddətdir. Müqavilədə nəzərdə tutulan ödəmə müddəti əsasında bütöv müddət üzrə potensial zərərlərin müəyyən edilməsi prinsipinə istisna olaraq fiziki şəxslərə verilmiş kredit kartları üzrə bütöv müddət üçün potensial zərərlər kredit kartları üzrə müqavilələrin gözlənilən müddəti və daxili statistikaya əsaslanan dövr ərzində müəyyən edilir və orta hesabla 1-5 il təşkil edir.

Rəhbərlik bütöv müddət üzrə GKZ-ni, yəni maliyyə alətinin qalan müddəti ərzində bütün mümkün defolt hadisələrinin baş verməsi nəticəsində yaranan zərərləri modelləşdirir. 12 aylıq GKZ hesabat dövründən sonrakı 12 ay və ya maliyyə alətinin qalan müddəti (bir ildən az olarsa) ərzində maliyyə aləti üzrə defolt hadisələrindən yaranan bütöv dövr üzrə GKZ-lərin müəyyən hissəsini təşkil edir.

Bank GKZ-nin qiymətləndirilməsinə üç yanaşma tətbiq edir: (i) fərdi əsasla qiymətləndirmə; (ii) portfel əsasında qiymətləndirmə: daxili reytinglər fərdi qaydada qiymətləndirilir, lakin eyni kredit riski reytingləri və eyni kredit portfeli seqmentləri üçün GKZ-nin hesablanması prosesində eyni kredit riski parametrləri (məsələn, DE, DHZ) tətbiq edilir; və (iii) xarici reytinglər əsasında qiymətləndirmə.

Hazırkı maliyyə hesabatlarında tanınmış GKZ-nin səviyyəsi ilkin tanınmadan sonra borcalanın kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasından asılıdır. Bu gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi üçün üç mərhələli modeldir. İlkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşməmiş və ilkin tanınmadan etibarən kredit riski əhəmiyyətli artmamış maliyyə alətinin kredit zərəri üzrə ehtiyatı 12 aylıq GKZ-yə əsaslanır (Mərhələ 1). İlkin tanınmadan etibarən kredit riskində əhəmiyyətli artım müəyyən edilərsə, maliyyə alətləri 2-ci Mərhələyə köçürülür, lakin kredit üzrə dəyərsizləşmiş hesab edilmir və zərər ehtiyatı bütöv dövr üzrə GKZ-lərə əsaslanır. Maliyyə aləti kredit üzrə dəyərsizləşərsə 3-cü Mərhələyə köçürülür və zərər ehtiyatı bütöv müddət üzrə GKZ-yə əsaslanır.

Kredit riskində əhəmiyyətli artımın meyarı artıq yerinə yetirilmədikdə, maliyyə aləti 1-ci Mərhələyə geri köçürülür. Risk keyfiyyət göstəricisinə görə 2-ci Mərhələyə köçürülərsə, Bank həmin göstəricinin mövcud olmasını və ya dəyişməsinə yoxlamaq üçün ona nəzarət edir.

Defolt vəziyyətinin başa çatması defolt zamanı ona səbəb olmuş hadisələrin başa çatmasından asılıdır. Bu zaman iki ssenari müşahidə oluna bilər:

Risk sadəcə 90 gündən artıq gecikmə ilə bağlı olmuşdursa, bu gecikmə dövrü ardıcıl altı ay müddətində 30 günədək azaldıqda, bu hal artıq defolt hesab edilmir;

Risk digər səbəblərlə bağlı olmuşdursa, ardıcıl altı ay müddətində defolt meyarlarından heç biri qarşılanmadıqda, defolt statusu ləğv edilir;

Müştərinin defolt vəziyyətə uğraması haqqında hər hansı digər müvafiq idarəetmə məlumatları.

Bu məntiq defolt vəziyyətinin başa çatmasından sonrakı dövrdə maliyyə aktivinin yenidən defolta uğraması ehtimalına əsasən aparılan təhlil nəticəsində müəyyən edilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Kredit riski (davamı)

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi (davamı)

Maliyyə zamanətləri və kredit təəhhüdləri üzrə GKZ-nin qiymətləndirilməsi: Bu alətlər üzrə GKZ-nin qiymətləndirilməsi balans riskləri üçün yuxarıda qeyd edilən eyni mərhələləri əks etdirir və DHRH-in hesablanması hissəsində fərqlənir. DHRH kreditin konvertasiya əmsalının (“KKƏ”) və öhdəliklərin məbləğinə vurulmasının hasilidir. Korporativ müştərilərin istifadə edilməmiş kredit xətləri, fiziki şəxslərə buraxılmış kredit kartlar və maliyyə zamanətləri üçün KKƏ keçmiş defolt risklərinin statistik təhlilinə əsaslanır. Overdraflar üçün KKƏ limitlərinin müştərilər tərəfindən istənilən zaman istifadə edilə bilməsinə görə 100% kimi müəyyən edilir.

Daxili reytinglər. DE modellərinin hazırlanması məqsədilə hər bir fərdi risk profilinin fərqləndirilməsi üçün sadələşdirilmiş davranış qiymətləndirmə modelləri hazırlanmış və təkmilləşdirilmişdir.

Kredit riskinin təsnifatı portfel riskləri üzrə daxili proseslərin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi üçün şirkətlər tərəfindən geniş istifadə edilən vasitədir. Kredit riskinin təsnifatı ümumilikdə müəyyən zaman anında mövcud olan məlumata əsasən gələcəkdə baş verməsi ehtimal olunan hadisənin proqnozlaşdırılması üçün müəyyən edilmiş statistik metoddur. Bu, xüsusilə banklara kredit almaq üçün müraciət edən şəxslərin (adətən müraciətin qiymətləndirilməsi modeli istifadə edilir) və ya portfeldə artıq mövcud olan müştərinin defolt ehtimalını qiymətləndirməyə imkan yaradır (davranışın qiymətləndirilməsi modeli).

Keçmiş ödəmə davranışının gələcək üçün effektiv göstərici olması skoring modelinin işlənilib hazırlanması üçün əsas fərziyyə hesab edilir və beləliklə, həmin modellər keçmiş məlumatlara əsasən hazırlanır. Xüsusilə, davranış modellərinin hazırlanması zamanı əvvəlki defolt vəziyyəti, kreditlərin əvvəlki istifadəsi, əvvəlki ödənişlər və ya ödənişlərin toplanmasına dair məlumatlardan istifadə edilir. Praktikada, kredit ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin (skoring) nəticələri əlaqəli xüsusiyyətlər və çəki əmsalları ilə birlikdə ən çox proqnoz edilən məlumatları əks etdirən cədvəl formasında təqdim edilir. Ümumi bal, hər bir müvafiq risk xüsusiyyəti üzrə təyin edilmiş göstəricilərin cəmi kimi hesablanır. Hesablama nəticəsində əldə alınan dəyərlərə əsaslanaraq, risklər oxşar risk profillərinə malik homogen qruplara bölünür və hər bir qrup üzrə DE-lər müəyyən edilir. Beləliklə, DE ümumi mənşəli risklər (yəni, seqment və reytinglər üzrə) əsasında qiymətləndirilir. Qarşı tərəflərin xarici reytingləri S&P, Moody's və Fitch kimi müstəqil beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən təyin edilir. Bu reytinglər ictimaiyyətə açıqdır. Həmin reytinglər və müvafiq DE intervalları aşağıdakı maliyyə alətlərinə tətbiq edilir: ARMB-dən alınacaq məbləğlər, müxbir hesablar üzrə qalıqlar, o cümlədən overnait depozitlər və depozitlər.

Bazel DE intervalı	Moody's-in maliyyə təşkilatları üçün daxili/xarici reytingləri	Daxili reytinglərin təsviri
0.01% - 0.5%	Aaa Aa1 - Aa3 A1 - A3	Yüksək reyting
0.5% - 11.7%	Baa1 - Baa3 Ba1 - Ba3 B1 - B3	Standart reyting
11.7% - 50%	Caa1 - Caa3 Ca	Qeyri-standart reyting
50%-100%	C	Dəyərsizləşmiş

Defolt ehtimalı (DE). DE müəyyən müddət ərzində defoltun baş vermə ehtimalının qiymətləndirilməsidir. Hər bir maliyyə aktivi üzrə hesablanmış bütöv müddət üzrə DE əyrisi müddət, kredit riski və seqmentdən asılıdır. 12 aylıq DE bütöv müddət üzrə DE əyrisi çərçivəsində hesablanır. GKZ-nin hesablanması üçün iki növ defolt ehtimalından istifadə edilir: 12 aylıq və bütöv müddət üzrə defolt ehtimalı. 12 aylıq defolt ehtimalının qiymətləndirilməsi əvvəlki dövrlər üzrə defolt haqqında mövcud olan ən son məlumatlara əsaslanır və zərurət yarandıqda, dəstəkləyici proqnozlaşdırılan məlumatlar da nəzərə alınır. Bütöv müddət üzrə defolt ehtimalı maliyyə alətinin qalan müddəti ərzində defoltun baş vermə ehtimalının qiymətləndirilməsini əks etdirir və maliyyə alətinin bütöv müddəti ərzində 12 aylıq defolt ehtimalının məbləğinə bərabərdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Kredit riski (davamı)

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi (davamı)

Hər bir seqment üzrə DE nəzərdən keçirilən tarixdən bir il ərzində defolta uğramış kreditlərin nisbəti kimi məcmu əsasla müəyyən edilmişdir. Bu göstərici müşahidə müddəti ərzində hər ay regressiya məqsədilə ölçülür. Defolt miqراسiyası müştəri səviyyəsində müəyyən edilir. 1-ci və 2-ci Mərhələlərə aid olan aktivlər kəşifən və şərti dəyişənlərdən istifadə etməklə birlikdə modelləşdirilir. Bank şərti dəyişənlərə görə overfitə yol verməmək və defolt səviyyəsinin müddəti ərzində makroiqtisadi dəyişənlər və onların geriləmələri üzərindən nisbi defolt dərəcələrini regressiya etmək üçün 1-ci və 2-ci Mərhələlər üzrə defolt dərəcələrini müvafiq orta göstəricilərə bölməklə normallaşdırır. Akaike İnformasiya Meyarları (“AIC”) kiçik nümunələrdə overfitə meyilli olduğuna görə dəyişənlərin seçilməsi üçün Bayes İnformasiya Meyarlarından (“BIC”) istifadə edilmişdir.

Makroiqtisadi amillər. Bankın daxili proqnozları növbəti üç il ərzində gözlənilən makroiqtisadi inkişaf üzrə ən dəqiq təxminləri əks etdirir. Üç ildən sonra heç bir makroiqtisadi təsir nəzərə alınmamışdır. Müvafiq iqtisadi dəyişənlərin defolt ehtimalına təsiri həmin dəyişənlərdəki dəyişikliklərin əvvəlki dövrlərdə defolt səviyyəsinə təsirini aydınlaşdırmaq üçün statistik regressiya təhlindən istifadə etməklə müəyyən edilmişdir.

Digər iqtisadi proqnozlarda olduğu kimi, bu proqnozlarda da yüksək dərəcədə qeyri-müəyyənlik mövcuddur və bu səbədən, faktiki nəticələr proqnozlaşdırılan nəticələrdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər. Bank hesab edir ki, bu proqnozlar mümkün nəticələrin ən dəqiq təxminlərini əks etdirir.

GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə, Bank dəstəkləyici proqnoz məlumatlarından və əsasən öz makroiqtisadi proqnozlaşdırma modelinin nəticəsindən istifadə etmişdir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə GKZ səviyyəsinə uyğun olan ən əhəmiyyətli proqnoz fərziyyələr aşağıda göstərilir:

Dəyişən	Kommersiya müştəriləri	Kiçik və orta müəssisələr	İstehlakçı	Yaşayış ipotekası
İstehlak Qiymətləri İndeksi (qeyri-inflyasiya) və onun geriləmələr	BƏLİ		BƏLİ	
ABŞ dolları/AZN məzənnəsi		BƏLİ		
Büdcə xərcləri			BƏLİ	BƏLİ

Model proqnozlarının verilənlərə uyğunluğu eyni makroiqtisadi dəyişənin bütün artım templəri üçün Kolmoqorov-Smirnov (KS) testinin orta p-dəyərləri əsasında ölçülür.

Bütün makroiqtisadi dəyişənlər üçün hesablanan nəticələri “Student’s t” paylanması ilə ibarət ən yüksək orta p-dəyərlərini göstərir, buna görə də ssenari ehtimalını qurmaq üçün həmin nəticələrdən istifadə olunur.

Təxmin edilən parametrlərə əsasən, 0.1% interval ilə 1000 kvantil hesablanmış, onların ortalaması dəyişənlər üzrə ssenariyə çevrilmişdir. Hər bir ssenariyə çəki əmsali təyin etmək üçün Monte Karlo simulyasiyasını tətbiq edərək birgə ehtimal cədvəlləri hesablanmışdır.

Yekun defolt ehtimalı dərəcələri bu ssenariyə əks etdirir və yuxarıda qeyd olunan ehtimal ilə ölçülmüş orta çəki əmsallarından ibarətdir.

Defolt halında zərər (DHZ). DHZ defolt baş verdiyi zaman yaranan zərərin qiymətləndirilməsidir. Bu, müqavilə üzrə ödənilməli gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə borcalanın əldə etməsi gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı fərqə əsaslanır. Adətən ümumi balans dəyərinin faizi kimi ifadə edilir Gözlənilən zərərlər hesabat dövrünün sonunda cari dəyərdə diskontlaşdırılır.

DHZ qarşı tərəfin və maliyyə alətinin növünə görə dəyişir. DHZ defolt hadisəsinin baş verməsindən sonra gözlənilən defolt vəziyyətindən gözlənilən bərpa hallarına təsir edən amillər əsasında müəyyən edilir. DHZ-nın hesablanması defolt vəziyyətindən bərpa statistikasına əsasən aparılır.

DHZ defolta uğramış kredit üzrə zərərin həcmi ilə bağlı Bankın proqnozunu əks etdirir. DHZ qarşı tərəfin növündən, iddianın növündən və prioritetindən, eləcə də girovun və ya digər kredit təminatının mövcudluğundan asılıdır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)*****Kredit riski (davamı)******Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi (davamı)***

12 aylıq və bütöv müddət üzrə DHZ-lər defolt hadisəsinin baş verməsindən sonra gözlənilən defolt vəziyyətindən bərpa hallarına təsir edən amillər əsasında müəyyən edilir. DHZ-nin qiymətləndirilməsinə yanaşma üç mümkün metoda bölünə bilər:

- DHZ-nin girovun müəyyən xüsusiyyətləri əsasında qiymətləndirilməsi;
- DHZ-nin defolt vəziyyətindən bərpa statistikasına əsasən portfel əsasında hesablanması; və ya
- DHZ-nin fərqli amillər və ssenarilərdən asılı olaraq fərdi qaydada müəyyən edilməsi.

DHZ-ni hesablayarkən Bank girovun proqnozlaşdırılan dəyəri, əvvəlki dövrlərdə satış üzrə güzəştlər, həmçinin daşınmaz əmlak, pul vəsaitləri və likvid qiymətli kağızlar ilə təmin edilmiş kreditlərə dair digər amillər kimi müəyyən xüsusiyyətləri nəzərə alır. DHZ korporativ kreditlər və təminatlı/təminatlısız fərdi kreditlər üzrə qalıqın ödənilməsi ilə bağlı mövcud olan ən son statistik məlumatlardan istifadə etməklə məcmu əsasla hesablanır.

Defolt halında risklərin həcmi (DHRH). DHRH hesabat dövründən sonra riskin məbləğində gözlənilən dəyişiklikləri nəzərə alaraq, gələcək defolt tarixində riskin qiymətləndirilməsi, o cümlədən əsas borc və faizlərin ödənilməsi və kredit öhdəlikləri üzrə vəsaitlərin gözlənilən istifadəsidir.

Bərpa olunan kreditlər üzrə DHRH kreditin konvertasiya əmsalından (“KKƏ”) istifadə etməklə qiymətləndirilir. KKƏ müəyyən müddət ərzində balansdankənar məbləğlərin balans öhdəliyinə çevrilməsi ehtimalını əks etdirən göstəricidir. KKƏ, 3-12 aylıq əvvəlki vəziyyətlə müqayisədə defolt anında balansdankənar məbləğin balans məbləğinə maksimum (riyazi ortalama) konvertasiya faizi hesab edilir. Maliyyə zamanətləri üzrə KKƏ beynəlxalq “Basel 3” standartına əsasən müəyyən edilir.

DHRH maliyyə alətinin növünə görə fərqlənən gözlənilən ödəniş qrafikinə əsasən müəyyən edilir. Amortizasiya olunan maliyyə alətləri və birdəfəlik kreditlər üçün DHRH borcalan tərəfindən 12 ay müddətinə və ya bütöv müddət üzrə ödənişlər əsasında müəyyən edilir. Bu zaman borcalan tərəfindən gözlənilən artıq ödəmə də nəzərə alınır. Hesablamaya, həmçinin vaxtıdan əvvəl ödəniş və ya yenidən maliyyələşdirmə ehtimalları daxildir. Bərpa olunan məhsullar üçün DHRH istifadə edilmiş vəsaitlərin cari qalıqını defolt anında qalan limitin gözlənilən istifadəsini nəzərdə tutan “kreditin konvertasiya əmsalına” əlavə etməklə proqnozlaşdırılır. Bu fərziyyələr məhsulun növü, cari istifadə limiti və digər borcalana xas davranış xüsusiyyətlərə görə dəyişir.

Mərhələlərin müəyyən edilməsi. Hazırkı maliyyə hesabatlarında tanınmış GKZ səviyyəsi maliyyə aktivinin üç mərhələli model üzrə hansı mərhələyə təsnifləşdirilməsindən asılıdır. 1-ci Mərhələdə - ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşməmiş və həmin vaxtdan kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmamış maliyyə aktivləri üzrə 12 aylıq GKZ əsasında dəyərsizləşmə ehtiyatı tanınır. İlkin tanınma vaxtıdan etibarən kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmış, lakin hələ dəyərsizləşməmiş maliyyə aləti 2-ci Mərhələyə köçürülür və dəyərsizləşmə ehtiyatı bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri əsasında tanınır. Maliyyə aləti dəyərsizləşdikdə 3-cü Mərhələyə köçürülür və dəyərsizləşmə ehtiyatı bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri əsasında tanınır. Aktivin 3-cü Mərhələyə köçürülməsi nəticəsində Bank faiz gəlirini ümumi balans dəyəri əsasında tanımağı dayandırır və faiz gəlirini hesablayarkən gözlənilən kredit zərərləri çıxılmaqla, aktivin effektiv faiz dərəcəsini balans dəyərində tətbiq edir.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə pisləşməsi (Mərhələ 2). İlkin tanınma vaxtıdan etibarən kredit riskində əhəmiyyətli dərəcədə pisləşmənin olub-olmamasının qiymətləndirilməsi bütün portfel üzrə aparılır (Mərhələ 2). 2-ci Mərhələni müəyyən etmək üçün istifadə edilən meyarların uyğunluğu Bankın Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir və təhlil edilir. Maliyyə aktivlərinin ödənişi 30 gündən artıq gecikdirildiyi halda, ilkin tanınma vaxtıdan kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması fərziyyəsi təkzib edilmir.

Aşağıdakı keyfiyyət, kəmiyyət və ya məhdudlaşdırıcı meyarlardan bir və ya bir neçəsi baş verdiyi təqdirdə, Bank maliyyə alətini Mərhələ 2-yə aid edir:

- Ödəniş müddəti 31-90 gün gecikdirildikdə;
- Vaxtı keçmiş kreditlər restrukturizasiya edildikdə;
- Müştərilərin öz öhdəliklərini yerinə yetirməməsi səbəbindən nağdsız kreditlər nağd pul kreditinə qaytarıldıqda;
- Müştərinin maliyyə vəziyyətinin pisləşməsi ilə bağlı rəhbərlik tərəfindən hər hansı digər məlumat təqdim edildikdə.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)***Kredit riski (davamı)******Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi (davamı)***

Mərhələ 2 üzrə meyarların artıq yerinə yetirilmədiyini sübut edən faktlar mövcud olduqda və müəyyən edilən sınaq müddəti ərzində (6 ay) borcalanın 10 gündən çox vaxtı keçmiş digər məbləğləri olmadıqda, alət Mərhələ 1-ə geri köçürülür. Kreditin ödənişi 10 gündən artıq gecikdirildikdə və ya kredit təkrar restrukturizasiya edildikdə, sınaq müddəti sıfırlanır.

Risk keyfiyyət göstəricisi əsasında Mərhələ 2-yə köçürüldüyü halda, Bank həmin göstəricinin tətbiq edilməsi və ya etibarlı olmasından əmin olmaq üçün ona nəzarət edir.

GKZ modellərinə daxil edilmiş proqnoz məlumatları. Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasının qiymətləndirilməsi və gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması zamanı dəstəkləyici proqnoz məlumatlarından istifadə edilir. Bank kredit riski və gözlənilən kredit zərərlərindəki dəyişikliklərə uyğun olan bəzi əsas iqtisadi dəyişənləri müəyyən etmişdir. Bu iqtisadi dəyişənlərə dair proqnozlar (“əsas iqtisadi ssenari”) Bank tərəfindən təqdim edilir və növbəti üç il üçün gözlənilən makroiqtisadi vəziyyətin ən dəqiq təxminlərini əks etdirir. Müvafiq iqtisadi dəyişənlərin DE, DHRH və DHZ-yə təsiri həmin dəyişənlərdəki dəyişikliklərin əvvəlki dövrlərdə defolt səviyyəsinə, eləcə də DHZ və DHRH-in komponentlərinə təsirini aydınlaşdırmaq üçün statistik regressiya təhlilindən istifadə etməklə müəyyən edilmişdir.

Əsas iqtisadi ssenariyə əlavə olaraq, Bankın Risklərin İdarə Edilməsi departamenti ssenari çəkiciləri ilə yanaşı digər mümkün ssenariləri də təmin edir. İstifadə edilən digər ssenarilərin sayı qeyri-xətliliyin təmin edilməsi üçün əsas məhsulun hər bir növünün təhlili əsasında müəyyən edilir. Ssenarilərin sayı və xüsusiyyətləri hər bir hesabat tarixində yenidən qiymətləndirilir. Ssenari çəkiciləri seçilmiş hər bir ssenarinin əks etdirdiyi mümkün nəticələrin həcmi nəzərə alaraq, statistik təhlil və ekspert mülahizəsi əsasında müəyyən edilir. Kredit riskində əhəmiyyətli artım hər bir əsas və digər ssenarilər üçün bütöv müddət üzrə DE-ni müvafiq çəki ssenarilərinə, eləcə də kəmiyyət və məhdudlaşdırıcı meyarlara vurmaqla qiymətləndirilir. Bu, bütöv maliyyə alətinin 1-ci, 2-ci və ya 3-cü Mərhələlərə aid edilməsini və 12 aylıq və ya bütöv müddət üzrə GKZ-nin qeydə alınmasını müəyyən edir. Bu qiymətləndirmədən sonra Bank GKZ-ni ehtimal ilə ölçülmüş 12 aylıq GKZ (Mərhələ 1) və ya ehtimal ilə ölçülmüş bütöv müddət üzrə GKZ (Mərhələ 2 və 3) kimi qiymətləndirir. Ehtimal ilə ölçülmüş bu GKZ-lər müvafiq GKZ modelindəki hər bir ssenarini sınaqdan keçirməklə və müvafiq ssenari çəkisinə vurmaqla (giriş məlumatların çəkisindən fərqli olaraq) müəyyən edilir.

Hər bir iqtisadi proqnozda olduğu kimi, onların reallaşması ilə bağlı fərziyyələr və ehtimallar yüksək dərəcəli qeyri-müəyyənliklə əlaqəlidir və buna görə də faktiki nəticələr proqnozlaşdırılan nəticələrdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər. Bank bu proqnozları mümkün nəticələrin ən dəqiq təxminləri kimi hesab edir və seçilmiş ssenarilərin mümkün ssenarilərin diapazonunu düzgün əks etdirməsini müəyyən etmək üçün Bankın fərqli portfelleri daxilində qeyri-xətliliyi və assimetriyalılığı təhlil etmişdir.

Bank maliyyə aktivləri üzrə təxminlər və faktiki zərərlər arasındakı fərqlərin azaldılması üçün öz metodologiya və fərziyyələrini müntəzəm olaraq nəzərdən keçirir. Belə fərqlərin təhlili (bək-testinq) ən azı ildə bir dəfə aparılır.

GKZ-nin qiymətləndirilməsi metodologiyası üzrə bək-testinq nəticələri Bankın rəhbərliyinə təqdim edilir və səlahiyyətli şəxslərlə razılaşdırıldıqdan sonra modellərin və fərziyyələrin təkmilləşdirilməsi üçün növbəti addımlar müəyyən edilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Kredit riski (davamı)

Maliyyə aktivlərinin siniflər üzrə kredit keyfiyyəti

Yuxarıda təsvir edildiyi kimi, maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti Bankın daxili kredit reytingləri ilə idarə olunur. Aşağıdakı cədvəldə Bankın kredit reytingi sisteminə əsaslanaraq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın kreditlə bağlı sətirlərində aktivlərin sinifləri üzrə kredit keyfiyyəti göstərilir

31 dekabr 2025-ci il	Qeyd		Yüksək reyting	Standart reyting	Qeyri-standart reyting	Dəyərsizləşmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, (kassada olan pul vəsaitləri istisna olmaqla)	5	Mərhələ 1	114,968	96,036	71	-	211,075
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6	Mərhələ 1	16,145	18,083	-	-	34,228
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə müştərilərə verilmiş kreditlər	8						
		Mərhələ 1	-	272,571	1	-	272,572
- Kommersiya müştəriləri		Mərhələ 2	-	-	1,612	-	1,612
		Mərhələ 3	-	-	-	24,384	24,384
		Mərhələ 1	-	83,495	65	-	83,560
- İstehlak kreditləri		Mərhələ 2	-	4	3,199	-	3,203
		Mərhələ 3	-	-	-	11,407	11,407
		Mərhələ 1	-	60,237	-	-	60,237
- İpoteka kreditləri		Mərhələ 2	-	-	43	-	43
		Mərhələ 3	-	-	-	559	559
		Mərhələ 1	-	14,027	67	-	14,094
- Kiçik və orta müəssisələrə kreditlər		Mərhələ 2	-	-	4	-	4
		Mərhələ 3	-	-	-	6,273	6,273
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları	7	Mərhələ 1	17,481	-	-	-	17,481
MZƏD ilə borc qiymətli kağızları	7	Mərhələ 1	39,887	-	-	-	39,887
		Mərhələ 1	-	174,062	13,314	-	187,376
İstifadə edilməmiş kredit üzrə öhdəliklər	17	Mərhələ 2	-	-	30	-	30
		Mərhələ 3	-	-	-	100	100
		Mərhələ 1	-	95,342	-	-	95,342
Verilmiş zəmanətlər	17	Mərhələ 2	-	-	3,146	-	3,146
		Mərhələ 3	-	-	-	2	2
		Mərhələ 1	-	-	-	-	-
Akkreditivlər	17	Mərhələ 1	-	425	-	-	425
Cəmi			188,481	814,282	21,552	42,725	1,067,040

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Kredit riski (davamı)

Maliyyə aktivlərinin siniflər üzrə kredit keyfiyyəti (davamı)

31 dekabr 2024-cü il	Qeyd	Yüksək reyting	Standart reyting	Qeyri-standart reyting	Dəyərsizləşmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, (kassada olan pul vəsaitləri istisna olmaqla)	5 Mərhələ 1	154,130	118,133	175	-	272,438
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6 Mərhələ 1	22,140	22,067	-	-	44,207
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə müştərilərə verilmiş kreditlər	8					
	Mərhələ 1	-	162,305	-	-	162,305
	Mərhələ 2	-	390	1,673	-	2,063
- Kommersiya müştərisi	Mərhələ 3	-	-	-	20,903	20,903
	Mərhələ 1	-	71,376	-	-	71,376
	Mərhələ 2	-	1,074	1,122	4	2,200
- İstehlak kreditləri	Mərhələ 3	-	-	-	9,553	9,553
	Mərhələ 1	-	45,600	-	-	45,600
	Mərhələ 2	-	300	-	-	300
- İpoteka kreditləri	Mərhələ 3	-	-	-	1,584	1,584
	Mərhələ 1	-	3,811	-	-	3,811
	Mərhələ 2	-	7	-	-	7
- Kiçik və orta müəssisələrə kreditlər	Mərhələ 3	-	-	-	7,484	7,484
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları	7 Mərhələ 1	85,852	-	-	-	85,852
DÜGƏD ilə borc qiymətli kağızları	7 Mərhələ 1	52,210	-	-	-	52,210
İstifadə edilməmiş kredit üzrə öhdəliklər	17 Mərhələ 1	-	79,456	78,166	-	157,622
Verilmiş zəmanətlər	17 Mərhələ 1	-	41,303	-	-	41,303
Akkreditivlər	17 Mərhələ 1	-	496	-	-	496
Cəmi		253,775	546,318	81,136	39,528	920,757

Müştərilərə kreditlərin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat ilə bağlı daha ətraflı məlumat 8-ci Qeyddə göstərilir.

Maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və kredit öhdəlikləri və gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat kreditlərlə eyni qaydada qiymətləndirilir və hesablanır.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Kredit riski (davamı)

Maliyyə aktivlərinin siniflər üzrə kredit keyfiyyəti (davamı)

Bankın pul aktivləri və öhdəlikləri üzrə coğrafi cəmləşmə belədir:

	2025				2024			
	Azərbaycan Respublikası	İƏİT	MDB və digər ölkələr	Cəmi	Azərbaycan Respublikası	İƏİT	MDB və digər ölkələr	Cəmi
Maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	129,331	94,601	1,434	225,366	171,803	108,391	6,975	287,169
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	16,145	18,083	-	34,228	22,122	21,771	-	43,893
Müştərilərə verilmiş kreditlər	409,324	37,791	-	447,115	294,567	5,204	-	299,771
Investisiya qiymətli kağızları	57,608	-	-	57,608	77,724	-	-	77,724
Digər maliyyə aktivləri	2,227	193	-	2,420	6,104	389	-	6,493
Cəmi aktivlər	614,635	150,668	1,434	766,737	572,320	135,755	6,975	715,050
Maliyyə öhdəlikləri								
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	101,165	166	-	101,331	41,894	70	-	41,964
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	555,776	-	-	555,776	563,584	-	-	563,584
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,269	-	-	2,269	3,545	-	-	3,545
Cəmi öhdəliklər	659,210	166	-	659,376	609,023	70	-	609,093
Xalis aktivlər/(öhdəliklər)	(44,575)	150,502	1,434	107,361	(36,703)	135,685	6,975	105,957

Likvidlik riski və maliyyələşdirmənin idarə edilməsi

Likvidlik riski adi və ya fəvqəladə şəraitdə ödəniş tarixində Bankın ödənişlə bağlı öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi riskidir. Bu riski məhdudlaşdırmaq məqsədilə rəhbərlik mövcud minimal bank əmanətləri məbləğindən əlavə müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrini təmin etmişdir və bundan əlavə likvidliyi nəzərə almaqla aktivləri idarə edir və gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin və likvidliyin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Bu proses gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərinin qiymətləndirilməsini və tələb olunduqda əlavə maliyyələşdirmə əldə etmək üçün istifadə edilə bilən yüksək keyfiyyətli təminatın mövcudluğunu daxil edir.

Bank pul vəsaitlərinin hərəkəti gözlənilmədən kəsildiyi təqdirdə asanlıqla satıla bilən yüksək tələbatlı növbə-növ aktivlər portfelinə sahibdir. Bundan əlavə, Bank ARMB-də məcburi ehtiyat yerləşdirmiş və onun məbləği cəlb edilmiş müştəri əmanətlərinin səviyyəsindən asılıdır.

Likvidlik vəziyyəti Bank tərəfindən ARMB-nin təyin etdiyi müəyyən likvidlik əmsallarına əsasən qiymətləndirilir və idarə olunur. ARMB-nin tələblərinə əsasən banklar ani likvidlik əmsalını 30%-dən yüksək səviyyədə (2024-cü il: 30%), likvidliyin örtülmə əmsalını isə 100%-dən yüksək səviyyədə (2024-cü il: 80%-dən yüksək səviyyədə) saxlamalıdır. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə ani likvidlik əmsalı 68.54% (2024-cü il: 68.54%), likvidliyin örtülmə əmsalı isə 212.0% (2024-cü il: 465.8%) olmuşdur.

Maliyyə öhdəliklərinin ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təhlili

Aşağıdakı cədvəldə diskont edilməmiş müqavilə öhdəlikləri əsasında Bankın 31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə maliyyə öhdəlikləri ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təqdim edilir. Tələb əsasında ödənilməli öhdəliklər ödəniş tələbinin mümkün olan ən tez tarixdə verilmiş hesab olunur. Bununla bərabər Bank gözləyir ki, müştərilərin çoxu Bank ödənişi aparmalı olduğu ən tez tarixdə ödənişi tələb etməyəcək və hesab edir ki, cədvəl keçmiş müddətlər üçün əmanətlərin tələb edilməsi haqqında məlumat əsasında Bankın hesabladığı gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərini əks etdirmir.

Maliyyə öhdəlikləri	3 ayədək	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2025-ci il					
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	45,915	7,788	21,106	45,905	120,714
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	447,443	92,707	17,215	5,735	563,100
İcarə öhdəlikləri	756	2,269	9,333	4,137	16,495
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,523	-	-	-	1,523
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	495,637	102,764	47,654	55,777	701,832

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Maliyyə öhdəliklərinin ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təhlili (davamı)

Maliyyə öhdəlikləri	3 ayadək	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2024-cü il					
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	7,039	2,595	9,262	29,830	48,726
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	516,058	38,603	6,749	3,361	564,771
İcarə öhdəlikləri	713	2,081	10,398	5,289	18,481
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,545	–	–	–	3,545
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	527,355	43,279	26,409	38,480	635,523

Aşağıdakı cədvəldə Bankın müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş müddəti tamamlanmış kreditlə bağlı təəhhüdləri və şərti öhdəlikləri göstərilir. İstifadə edilməmiş hər bir kredit öhdəliyi onun istifadə edilə biləcəyi ən erkən tarixi özündə əks etdirən vaxt diapazonuna daxil edilir və bütün maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və icra zəmanətləri müqavilənin müddəti əsasında göstərilir.

	3 ayadək	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2025-ci il	32,365	67,017	110,297	76,742	286,421
31 dekabr 2023-cü il	27,577	25,527	70,412	75,905	199,421

Maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və icra zəmanətləri borcalanın tələbi ilə müqavilə müddəti ərzində istənilən vaxt geri çağırıla bilər, lakin Bank gözləyir ki, potensial öhdəliklərin və ya təəhhüdlərin hamısının öhdəlik müddəti tamamlanana qədər yerinə yetirilməsi tələb olunmayacaq.

Bankın öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyəti müəyyən müddət ərzində aktivlərin ekvivalent məbləğini reallaşdırmaq qabiliyyətindən asılıdır. Bir il müddətində dövlət təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin cəmləşməsi mövcuddur. Bu vəsaitlərin iri məbləğdə çıxarılması Bankın əməliyyatlarına mənfi təsir göstərə bilər. Yaxın gələcəkdə Bankın maliyyələşdirməsi həmin səviyyədə saxlanacaq və bu vəsaitləri çıxarmaq zərurəti yaranarsa, Bank əvvəlcədən bildiriş alacaq və lazımı ödənişləri aparmaq məqsədilə tez satılan aktivlərini sata biləcək.

Müddətlər üzrə təhlili cari hesabların tarixi sabitliyini əks etdirmir. Onların ödənilməsi tarixən yuxarıdakı cədvəllərdə göstərilən müddətlərdən daha uzun müddətdə aparılmışdır. Bu qalıqlar yuxarıdakı cədvəllərdə bir ayadək müddət ərzində ödəniləcək məbləğlərə daxil edilmişdir.

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətlərinin gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin ədalətli dəyəri faiz dərəcəsi, valyuta məzənnələri və pay alətlərinin qiymətləri kimi bazar parametrlərində dəyişikliklər nəticəsində tərəddüd etməsi riskidir. Bank əhəmiyyətli kapital, korporativ sabit gəlir və ya törəmə alətlərə malik deyildir.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski faiz dərəcələrində dəyişikliklərin gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə və ya maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərində təsir göstərmək ehtimalından yaranan riskdir.

Valyuta riski

Valyuta riski – maliyyə alətinin dəyərinin xarici valyuta dərəcələrində dəyişikliklərə görə tərəddüd etməsi riskidir. Bank özünün maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatına və pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatına qüvvədə olan xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin təsir göstərməsi riskinə məruzdur.

Aktivlərin və öhdəliklərin idarə edilməsi komitəsi valyuta riskini AZN devalvasiyasının və digər makroiqtisadi göstəricilərin qiymətləndirilmiş əsasında açıq valyuta vəziyyətini idarə etməklə idarə edir. Bu Banka valyuta dərəcələrinin milli valyutaya qarşı əhəmiyyətli dəyişməsindən zərərləri minimalaşdırmaq imkanını verir. ARMB-nin tələblərinə uyğunlaşmaq məqsədilə xəzinədarlıq Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)

Bazar riski (davamı)

Valyuta riski (davamı)

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın xarici valyuta riskinin həcmi aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi 2025
Maliyyə aktivləri					
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	123,298	77,823	20,911	3,334	225,366
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7,822	26,406	–	–	34,228
İnvestisiya qiymətli kağızları	49,767	7,841	–	–	57,608
İstifadə hüququ olan aktiv	6,495	5,632	–	–	12,127
Müştərilərə verilmiş kreditlər	314,755	93,380	38,974	6	447,115
Digər maliyyə aktivləri	1,921	417	82	–	2,420
Cəmi maliyyə aktivləri	504,058	211,499	59,967	3,340	778,864
Törəmə alətlərin təsiri	–	18,386	–	–	18,386
Maliyyə öhdəlikləri					
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	55,090	46,241	–	–	101,331
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	350,303	160,097	42,133	3,243	555,776
İcarə öhdəlikləri	7,194	5,836	–	–	13,030
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,255	8	6	–	2,269
Cəmi Maliyyə öhdəlikləri	414,842	212,182	42,139	3,243	672,406
Törəmə alətlərin təsiri	–	–	18,020	–	18,020
Xalis maliyyə mövqeyi	89,216	17,703	(192)	97	106,824

31 dekabr 2024-cü il tarixinə Bankın xarici valyuta riskinin həcmi aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi 2024
Maliyyə aktivləri					
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	155,917	93,474	26,220	11,558	287,169
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	9,118	27,632	7,143	–	43,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	77,724	–	–	–	77,724
İstifadə hüququ olan aktiv	7,657	6,372	–	–	14,029
Müştərilərə verilmiş kreditlər	212,101	80,934	6,723	13	299,771
Digər maliyyə aktivləri	5,803	635	55	–	6,493
Cəmi maliyyə aktivləri	468,320	209,047	40,141	11,571	729,079
Törəmə alətlərin təsiri	–	9,308	–	–	9,308
Maliyyə öhdəlikləri					
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	41,915	49	–	–	41,964
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	319,394	202,019	30,740	11,431	563,584
İcarə öhdəlikləri	8,175	6,320	–	–	14,495
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,498	38	9	–	3,545
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	372,982	208,426	30,749	11,431	623,588
Törəmə alətlərin təsiri	–	–	8,862	–	8,862
Xalis maliyyə mövqeyi	95,338	9,929	530	140	99,444

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)**22. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ (davamı)*****Bazar riski (davamı)****Valyuta riski (davamı)*

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabrda Bankın qeyri-ticarət monetar aktivləri və öhdəlikləri və proqnozlaşdırılmış pul vəsaitləri axımları üzrə əhəmiyyətli riskə məruz qaldığı valyutalar göstərilir. Təhlil, bütün digər göstəricilərin sabit qalması şərti ilə, valyuta dərəcəsinin AZN-ə qarşı məntiqi dərəcədə mümkün olan hərəkətinin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı təsirini hesablayır. Kapitala təsir mənfəət və ya zərər və digər ümumi gəlir haqqında hesabatı təsirdən fərqlənir. Cədvəldə mənfəət məbləğ mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda və ya kapitalda potensial xalis azalmanı, müsbət məbləğ isə xalis potensial artımı əks etdirir.

31 dekabrda xalis aktivlərin dəyərləri əsasında vergidən əvvəl mənfəətə təsir:

	2025		2024	
ABŞ dolları	+2% / -2%	(14) / 14	+2% / -2%	5 / (5)
Avro	+9.76% / -5.37%	1,740 / (957)	+8.59% / -5.53%	807 / (519)

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski – sistemlərin nasazlığı, işçilərin səhvi, saxtakarlığı və ya xarici hadisələr nəticəsində yaranan riskdir. Nəzarət sistemi işləməyəndə əməliyyat riskləri nüfuzla xələl vura, hüquqi nəticələrə və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Bank bütün əməliyyat risklərinin aradan götürülməsini güman edə bilməz, lakin bu riskləri nəzarət sistemi və potensial risklərin izlənməsi və onlarla bağlı tədbirlərin görülməsi yolu ilə idarə edə bilər. Nəzarət sistemində vəzifələrin səmərəli bölünməsi, daxil olma, təsdiq etmə və tutuşdurma prosedurları, heyətin təlimləndirilməsi və qiymətləndirilməsi prosesləri, eləcə də daxili auditdən istifadə daxildir.

23. ƏDALƏTLİ DƏYƏRİN ÖLÇÜLMƏSİ

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini qiymətləndirmə mexanizmləri ilə müəyyən etmək və açıqlamaq üçün Bank aşağıdakı iyerarxiyadan istifadə edir:

- Səviyyə 1: oxşar aktiv və öhdəliklər üçün fəal bazarda müəyyən edilmiş (düzəliş edilməmiş) qiymətlər;
- Səviyyə 2: uçota alınmış ədalətli dəyərə əhəmiyyətli təsir göstərən, birbaşa və ya dolaylı yolla bazarda müşahidə edilən ilkin məlumatlardan istifadə edilən digər mexanizmlər;
- Səviyyə 3: uçota alınmış ədalətli dəyərə əhəmiyyətli təsir göstərən, müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan ilkin məlumatlardan istifadə edilən mexanizmlər.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

23. ƏDALƏTLİ DƏYƏRİN ÖLÇÜLMƏSİ (davamı)

Ədalətli dəyəri açıqlamaq üçün Bank aktiv və öhdəliklərin siniflərini aktiv və ya öhdəliyin təbiəti, xüsusiyyətləri və riskləri və ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri əsasında müəyyən etmişdir:

	Qiymətləndirmə tarixi	Ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün istifadə edilən göstəricilər			Cəmi
		Aktiv bazarlarda qeydiyyatı alınmış qiymət (Səviyyə 1)	Əhəmiyyətli müşahidə edilən giriş məlumatları (Səviyyə 2)	Əhəmiyyətli müşahidə edilməyən giriş məlumatları (Səviyyə 3)	
Ədalətli dəyəri ilə ölçülən aktivlər					
İnvestisiya qiymətli kağızları – DÜGƏD ilə borc qiymətli kağızları	31 dekabr 2025-ci il	39,887	–	–	39,887
İnvestisiya qiymətli kağızları – DÜGƏD ilə kapital qiymətli kağızları	31 dekabr 2025-ci il	–	–	240	240
Ədalətli dəyəri açıqlanmış aktivlər					
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	31 dekabr 2025-ci il	–	34,228	–	34,228
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2025-ci il	–	–	444,953	444,953
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə investisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2025-ci il	–	17,737	–	17,737
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2025-ci il	–	–	2,420	2,420
Ədalətli dəyəri açıqlanmış öhdəliklər					
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2025-ci il	–	102,473	–	102,473
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2025-ci il	–	555,978	–	555,978
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2025-ci il	–	–	2,269	2,269

	Qiymətləndirmə tarixi	Ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün istifadə edilən göstəricilər			Cəmi
		Aktiv bazarlarda qeydiyyatı alınmış qiymət (Səviyyə 1)	Əhəmiyyətli müşahidə edilən giriş məlumatları (Səviyyə 2)	Əhəmiyyətli müşahidə edilməyən giriş məlumatları (Səviyyə 3)	
Ədalətli dəyəri ilə ölçülən aktivlər					
İnvestisiya qiymətli kağızları – DÜGƏD ilə borc qiymətli kağızları	31 dekabr 2024-cü il	40,692	11,518	–	52,210
İnvestisiya qiymətli kağızları – DÜGƏD ilə kapital qiymətli kağızları	31 dekabr 2024-cü il	–	–	240	240
Ədalətli dəyəri açıqlanmış aktivlər					
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	31 dekabr 2024-cü il	–	43,893	–	43,893
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2024-cü il	–	–	298,158	298,158
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə investisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2024-cü il	–	25,331	–	25,331
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2024-cü il	–	–	6,493	6,493
Ədalətli dəyəri açıqlanmış öhdəliklər					
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2024-cü il	–	41,964	–	41,964
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2024-cü il	–	563,386	–	563,386
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2024-cü il	–	–	3,545	3,545

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

23. ƏDALƏTLİ DƏYƏRİN ÖLÇÜLMƏSİ (davamı)

Ədalətli dəyərlə əks etdirilməmiş maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıda Bankın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında ədalətli dəyərlə əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri siniflər üzrə müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ədalətli dəyərləri təqdim edilmir.

	2025			2024		
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Tanınma mış gəlir / (zərər)	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Tanınma mış gəlir / (zərər)
<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>						
Maliyyə aktivləri						
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	34,228	34,228	-	43,893	43,893	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	447,115	444,953	(2,162)	299,771	298,158	(1,613)
İnvestisiya qiymətli kağızları	17,481	17,737	256	25,274	25,331	57
Digər maliyyə aktivləri	2,420	2,420	-	6,493	6,493	-
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	101,331	102,473	1,142	41,964	41,964	-
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	555,776	555,978	202	563,584	563,386	198
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,269	2,269	-	3,545	3,545	-
Cəmi realizasiya edilməmiş ədalətli dəyerdə tanınmamış dəyişiklik			(562)			(1,358)

Qiymətləndirmə üsulları və fərziyyələri

Aşağıda maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyərlə qeydə alınan aktiv və öhdəliklərin və fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyərlə ölçülməyən, lakin ədalətli dəyəri açıqlanan maddələrin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan metodologiya və fərziyyələr təsvir olunur.

Ədalətli dəyəri balans dəyərinə təxmini bərabər olan aktivlər

Tez satıla bilən və ödəmə müddəti qısa (üç ayadək) olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı olaraq ehtimal edilir ki, onların balans dəyərləri təxminən ədalətli dəyərlərinə bərabərdir. Bu fərziyyə xüsusi bitmə müddəti olmayan müddətsiz depozitlərə və əmanət hesablarına da tətbiq edilir.

Törəmə alətlər

Bazarda müşahidə olunan giriş məlumatları əsasında qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə qiymətləndirilən törəmə alətlər əsasən faiz dərəcəsi svopları, valyuta forvard müqavilələri və valyuta svopu müqavilələridir. Ən çox tətbiq olunan qiymətləndirmə metodlarına cari dəyər hesablamalarından istifadə etməklə forvard qiymətinin müəyyən edilməsi və svop modelləri daxildir. Modellər qarşı tərəflərin kredit ödəmə qabiliyyəti, valyuta spotu, forvard dərəcələri və faiz dərəcəsi ayrıləri də daxil olmaqla müxtəlif giriş məlumatlarının istifadə edilməsini nəzərdə tutur. Bazarda müşahidə olunmayan əhəmiyyətli giriş məlumatları əsasında qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə qiymətləndirilən törəmə alətlər əsasən uzunmüddətli opsiyondur. Bu törəmə alətlər binomial modellərdən istifadə etməklə qiymətləndirilir. Modellər bazar dərəcəsinin dəyişkənliyi də daxil olmaqla müxtəlif müşahidə olunmayan fərziyyələri əhatə edir.

İnvestisiya qiymətli kağızları

Hər hansı qiymətləndirmə modelləri ilə dəyəri müəyyən edilən investisiya qiymətli kağızları əsas etibarilə kvotasiya edilməyən kapitaldan və borc qiymətli kağızlarından ibarətdir. Bu qiymətli kağızların dəyəri bəzi hallarda yalnız bazarda müşahidə edilən məlumatları, digər hallarda isə bazarda həm müşahidə edilən, həm də müşahidə edilməyən məlumatları əks etdirən modellər vasitəsilə müəyyən edilir. Bazarda müşahidə edilməyən giriş məlumatlarına investisiya obyektinin gələcək maliyyə göstəriciləri, onun risk profili, eləcə də investisiya obyektinin fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahəsi və coğrafi yurisdiksiya ilə bağlı iqtisadi fərziyyələr daxildir.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

23. ƏDALƏTLİ DƏYƏRİN ÖLÇÜLMƏSİ (davamı)

Qiymətləndirmə üsulları və fərziyələri (davamı)

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə uçota alınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri

Kvotasiya edilən notların ədalətli dəyəri hesabat tarixində qiymət kvotasiyalarına əsaslanır. Kvotasiya edilməyən alətlərin, müştərilərə verilmiş kreditlərin, kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin, kredit təşkilatlarına ödənilməli məbləğlərin, müştərilərə ödənilməli məbləğlərin və digər maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçmək üçün gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti eyni şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti olan borclar üçün hazırda mövcud olan dərəcələrlə diskont edilir.

24. AKTİV VƏ ÖHDƏLİKLƏRİN ÖDƏMƏ MÜDDƏTLƏRİNİN TƏHLİLİ

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə olan aktivlər və öhdəliklər, Bankın aktivləri realizasiya etmək hüququ və öhdəliyi yerinə yetirməli olduğu müqavilə müddətinin qalığı üzrə göstərilir. Müddət bitəndə Bank aktivləri reallaşdırmaq hüququna və öhdəlikləri ödəmək öhdəliyinə sahib olur. Bank, “1 il ərzində” müqavilə müddəti bitən aktivləri və öhdəlikləri cari, “1 ildən artıq” olanları isə uzunmüddətli hesab edir. Bankın müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş diskont edilməmiş ödəmə öhdəlikləri 22-ci Qeyddə göstərilir.

Min Azərbaycan manatı ilə	2025			2024		
	1 ilədək	1 ildən artıq	Cəmi	1 ilədək	1 ildən artıq	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	225,366	-	225,366	287,169	-	287,169
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	24,578	9,650	34,228	36,447	7,446	43,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	9,880	47,728	57,608	29,613	48,111	77,724
Müştərilərə verilmiş kreditlər	194,708	252,407	447,115	187,304	112,467	299,771
İstifadə hüququ olan aktivlər	-	12,127	12,127	-	14,029	14,029
Əmlak və avadanlıqlar	-	8,256	8,256	-	6,027	6,027
Qeyri-maddi aktivlər	-	15,943	15,943	-	9,658	9,658
Digər aktivlər	7,804	-	7,804	11,086	-	11,086
Cəmi aktivlər	462,336	346,111	808,447	551,619	197,738	749,357
Banklar və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər	51,631	49,700	101,331	8,141	33,823	41,964
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	535,850	19,926	555,776	553,529	10,055	563,584
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri	24	-	24	325	-	325
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	-	737	737	-	500	500
İcarə öhdəlikləri	-	13,030	13,030	-	14,495	14,495
Digər öhdəliklər	9,118	-	9,118	11,328	-	11,328
Cəmi öhdəliklər	596,623	83,393	680,016	573,323	58,873	632,196
Xalis (öhdəliklər)/aktivlər	(134,287)	262,718	128,431	(21,704)	138,865	117,161

Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin uyğunluğu və nəzarət edilən uyğunsuzluğu Bankın rəhbərliyi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Uyğun olmayan mövqe potensial olaraq gəlirliliyi və levereci artırdığı halda, gözlənilməz zərər riskini də artırır. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri və ödəmə müddəti başa çatanda faiz hesablanan öhdəlikləri münasib dəyərlə əvəz etmək qabiliyyəti Bankın likvidliyini, eləcə də onun faiz və məzənnə dəyişikliyi risklərinə məruz qalmasının qiymətləndirilməsində mühüm amillərdir.

Rəhbərlik hesab edir ki, müştərilər qarşısında öhdəliklərin əhəmiyyətli hissəsinin tələb əsasında ödənilməli olduğuna baxmayaraq, depozitlərin əmanətçilərin sayı və növünə görə diversifikasiyası və Bankın keçmiş təcrübəsi həmin məbləğlərin Bankı uzunmüddətli və sabit maliyyələşdirmə mənbəyi ilə təmin etdiyini göstərir. Rəhbərlik hesab edir ki, qeyri-adi çoxlu sayda müştərilərin qısa müddət ərzində vəsaitlərini geri alması ehtimalı aşağıdır.

Mənfi fərq bir il ərzində əsas korporativ müştərilər qarşısında öhdəliklərin əhəmiyyətli dərəcədə cəmləşməsi ilə bağlıdır və bu müştərilər uzun müddətdir ki, Bankın müştəriləridirlər. Rəhbərlik hesab edir ki, bu səviyyədə maliyyələşdirmə Bank üçün yaxın gələcəkdə də mövcud olacaq və vəsaitlər istifadə edildiyi təqdirdə Bank qənaətbəxş bildiriş alaraq ödənişin aparılmasını təmin etmək üçün likvidli aktivləri sata biləcək.

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

24 AKTİV VƏ ÖHDƏLİKLƏRİN ÖDƏMƏ MÜDDƏTLƏRİNİN TƏHLİLİ (davamı)

ARMB-nın sistem əhəmiyyətli banklar üçün müəyyən etdiyi minimum likvidlik əmsalının 30 (otuz) (2023-cü il: 30%), likvidliyin örtülmə əmsalının isə 90% olması (2023-cü il: limit müəyyən edilməmişdir) ilə bağlı tələbi bank sektorunun xarakteri və formalaşmış adi biznes təcrübəsinə əsaslanan tənzimləyici tərəfindən tətbiq edilən ağılabatan ehtiyat tədbiridir. Bankın likvidlik əmsalı minimum göstəricidən xeyli yüksəkdir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Bankın faktiki ani likvidlik əmsalı 68.74%, likvidliyin örtülmə əmsalı isə 212.0% olmuşdur (2024-cü il: ani likvidlik əmsalı 68.54%, likvidliyin örtülmə əmsalı 465.8%).

Bankın ödəmə müddəti bir ildən çox olan əhəmiyyətli həcmdə investisiya qiymətli kağızlarına malik olmasına baxmayaraq, təcili likvidlik ehtiyacı yarandıqda, Bank belə qiymətli kağızların əhəmiyyətli hissəsini açıq bazarda sata bilər.

25. AİDIYYƏTİ OLAN TƏRƏFLƏRLƏ BAĞLI AÇIQLAMALAR

24 sayılı “Aidiyyəti olan şəxslər haqqında açıqlamalar” MHBS-yə uyğun olaraq tərəflər bu halda aidiyyəti olan hesab edilir ki, bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək və ya maliyyə və ya əməliyyat qərarlarının qəbul edilməsində mühüm təsir göstərmək iqtidarındadır. Hər bir potensial aidiyyəti olan tərəf münasibətlərini nəzərdən keçirdikdə, diqqət bu münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə də yönəldilməlidir.

Aidiyyəti olan şəxslər aidiyyəti olmayan tərəflərin həyata keçirə bilmədiyi əməliyyatlarda iştirak edə bilər və aidiyyəti olan şəxslər arasında əməliyyatlar aidiyyəti olmayan şəxslər arasında əməliyyatlarla eyni şərtlər, müddət və məbləğdə aparılır.

Aidiyyəti olan şəxslərlə əməliyyatların həcmi, ilin sonunda qalıq balansları və il üzrə əlaqəli xərc və gəlir aşağıda göstərilir:

	2025		2024	
	Səhmdarlar/ yekun mülkiyyətçilər	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Səhmdarlar/ yekun mülkiyyətçilər	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr
<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>				
1 yanvar 2025-ci il tarixinə ödənilməmiş kreditlər, ümumi	-	3,104	-	3,863
İl ərzində verilmiş kreditlər	-	-	-	808
İl ərzində kreditlərin ödənilməsi	-	(1,527)	-	(1,564)
Hesablanmış faizdə xalis hərəkət	-	(3)	-	(3)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə ödənilməmiş kreditlər, ümumi	-	1,574	-	3,104
Çıxılsın: 31 dekabrda dəyərsizləşmə üçün ehtiyat	-	(8)	-	(14)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə ödənilməmiş kreditlər, xalis	-	1,566	-	3,090
1 yanvar 2025-ci il tarixinə ödənilməmiş cari hesablar (Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri daxilində)	2,322	-	686	-
Cari hesablarda xalis hərəkət	(1,157)	-	1,636	-
31 dekabr 2025-ci il tarixinə ödənilməmiş cari hesablar (Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri daxilində)	1,165	-	2,322	-
Çıxılsın: 31 dekabrda dəyərsizləşmə üçün ehtiyat	(3)	-	(32)	-
31 dekabr 2025-ci il tarixinə ödənilməmiş cari hesablar (Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri daxilində), xalis	1,162	-	2,290	-
1 yanvar 2025-ci il tarixinə depozitlər	70	10,627	-	3,335
İl ərzində alınmış depozitlər	96	11,970	70	7,992
İl ərzində ödənilmiş depozitlər	-	(6,580)	-	(700)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə depozitlər	166	16,017	70	10,627

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR (davamı)

25. AİDİYYƏTİ OLAN TƏRƏFLƏRLƏ BAĞLI AÇIQLAMALAR (davamı)

31 dekabr 2025-ci il tarixinə, aidıyyəti olan tərəflərlə cəmi cari hesablar 1,162 AZN (31 dekabr 2024-cü il: 2,290 AZN təşkil etmişdir). İl ərzində aidıyyəti olan tərəflərdən qoyuluşlar 16,017 AZN (2024-cü il: 10,627 AZN) təşkil etmişdir.

Aidıyyəti olan tərəflərlə əməliyyatlardan gəlir və xərclər aşağıda təqdim edilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025		2024	
	Səhmdarlar/ yekun mülkiyyətçilər	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Səhmdarlar/ yekun mülkiyyətçilər	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr
Faiz gəliri	-	118	-	335
Faiz xərci	-	(210)	-	(187)
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	-	82	-	62
Xalis haqq və komissiya xərcləri	(81)	(4)	(87)	-
Məzənnə fərqi xalis (gəlirlər)/zərər	-	55	-	-
Ümumi və inzibati xərclər	(192)	(837)	(185)	(1,053)

7 nəfərdən (2024-cü il: 3 nəfər) ibarət olan əsas rəhbərlik heyətinə ödənişlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2025	2024
Əmək haqqı və qısamüddətli faydalar	2,269	1,441
Digər hesablanmış işçilərlə bağlı xərclər	100	62
Əsas rəhbərlik heyətinə cəmi ödənişlər	2,369	1,503

26. KAPİTAL ADEKVATLIĞI

Bank fəaliyyətinə məxsus olan risklərdən qorunmaq məqsədilə kapital bazasını fəal şəkildə idarə edir. Qrupun kapitalının adekvatlığı ARMB tərəfindən, digər metodlarla yanaşı, ARMB-nin Banka nəzarət etdiyi zaman qəbul etdiyi normativlərdən istifadə etməklə nəzarət edilir.

Bank tərəfindən kapitalın idarə edilməsi siyasətinin əsas məqsədi – Bankda kapitalla bağlı müəyyən olunmuş xarici tələblərin yerinə yetirilməsinin, habelə fəaliyyətin həyata keçirilməsi və səhmdar dəyərinin maksimal artırılması məqsədilə yüksək kredit reytinginin və sağlam kapital nisbətlərinin dəstəklənməsinin təmin edilməsidir.

Bank iqtisadi şərait və fəaliyyətinin risk xüsusiyyətləri dəyişdikcə kapital strukturunu idarə edir və müvafiq düzəlişlər aparır. Kapitalın strukturunu saxlamaq və ya bu strukturda düzəlişlər etmək məqsədilə Bank səhmdarlara dividend ödənişləri məbləğində düzəlişlər edə, kapitalı səhmdarlara qaytara və ya kapital qiymətli kağızlarını buraxa bilər. Keçən illərlə müqayisədə məqsəd, siyasət və proseslərdə dəyişikliklər baş verməmişdir.

Rəhbərlik hesab edir ki, 2025-ci il ərzində Bank nizamnamə kapitalının adekvatlıq əmsalı ilə bağlı tələblərə əməl edib.

ARMB banklardan 1-ci dərəcəli kapital və cəmi kapital üzrə kapitalın minimal adekvatlıq əmsalını, müvafiq olaraq, 5% (2024-cü il: 5%) və 10% (2024-cü il: 10%) dərəcələrində saxlamağı tələb edir.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə Bankın kapitalın adekvatlıq əmsalı aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2025	2024
1-ci dərəcəli kapital	104,943	92,568
2-ci dərəcəli kapital	17,293	17,419
Çıxılın: kapitaldan tutulmalar	(13,028)	(10,398)
Cəmi nizamlayıcı kapital	109,208	99,589
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	640,385	478,849
Kapital adekvatlığı əmsalı (1-ci dərəcəli kapital)	14.39%	17.21%
Kapital adekvatlığı əmsalı (Cəmi kapital)	17.05%	20.80%

27. HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonra bu maliyyə hesabatlarında açıqlanması tələb olunan hadisələr baş verməmişdir.

EY | Building a better working world

EY is building a better working world by creating new value for clients, people, society and the planet, while building trust in capital markets.

Enabled by data, AI and advanced technology, EY teams help clients shape the future with confidence and develop answers for the most pressing issues of today and tomorrow.

EY teams work across a full spectrum of services in assurance, consulting, tax, strategy and transactions. Fueled by sector insights, a globally connected, multidisciplinary network and diverse ecosystem partners, EY teams can provide services in more than 150 countries and territories.

All in to shape the future with confidence.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2026 Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
All Rights Reserved.

ED None.

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, legal or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

ey.com/az